

Lokalbehovsplan 2026–2035

Fritidsnämnden

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
2. Strategiska ställningstaganden	4
1. Minskade trösklar för en mer jämlik stad	4
2.1 Ökad delaktighet genom ökad tillgänglighet	5
2.2 Minskad miljöpåverkan	6
2.3 Bidrag till Malmö som regional tillväxtmotor	6
2.4 Nämndens handlingsutrymme och förutsättningar i lokalutvecklingsarbetet	7
3. Nulägesbeskrivning	8
3.1 Lokalkrävande verksamheter	8
3.2 Befintligt lokalbestånd	8
3.2.1 Simanläggningar och utomhusbassänger	8
3.2.2 Idrottshallar	9
3.2.3 Fritidsgårdar	10
3.2.4 Verksamhets-, kansli- och samlingslokaler	10
3.2.5 Idrottsplatser	11
3.2.6 Rekreatiomsområden	12
3.2.7 Stadionområdet	13
3.2.8 Ishallar	14
3.2.9 Övrigt	14
3.3 Historisk utveckling av lokalbeståndet	14
3.4 Historisk utveckling av lokalkostnaderna	15
3.5 Nyttjandegrad och effektiviseringspotential	17
3.5.1 Simanläggningar	18
3.5.2 Bokningsbara anläggningar	18
3.5.3 Fritidsgårdar	22
3.5.4 Verksamhets-, kansli och samlingslokaler	22
3.5.5 Rekreatiomsområden	22
4. Framtida lokalbehov	23
4.1 Påverkansfaktorer på nämndens lokalbehov	23
4.1.1 Barn och ungas levnadsvillkor	23
4.1.2 Barn och ungas preferenser	25
4.1.3 Målgruppen 65+ levnadsvillkor	26
4.1.4 Målgruppen 65+ preferenser	27
4.1.4 Målgruppen personer med funktionsnedsättnings livsvillkor	27
4.1.5 Målgruppen personer med funktionsnedsättnings preferenser	28
4.1.6 Befolkningsutveckling	29
5. Nämndens förväntade framtida lokalbehov	30
5.1 Simanläggningar	30

5.2	Sporthallar och gymnastiksalor	31
5.3	Fritidsgårdar	32
5.4	Verksamhets-, kansli och samlingslokaler.....	33
5.5	Rekreatiomsområden	33
5.6	Stadionområdet	33
5.7	Ishallar.....	34
5.8	Idrottsplatser.....	34
5.9	Långsiktig utblick – hållbarhet och den förtätade staden	35
6.	Lokalplanering.....	36
6.1	Planerad lokalanskaffning.....	36
6.3	Riktlinjer att beakta i anskaffningsprocessen	37
6.4	Planerad avveckling.....	38
6.5	Kapacitets- och kostnadsutveckling	38
7.	Utveckling av nämndens arbete med lokaler	39
7.1	Konsekvenser av genomförande och förslag till fortsatt arbete utifrån ett barnrättsperspektiv	40
7.1.1	Rutiner för ärendehantering gällande barnrätt	42
7.1.2	Förslag till fortsatt arbete med barnrättsfrågor i anskaffningsprocessen	42
7.2	Konsekvenser av genomförande och förslag till fortsatt arbete utifrån målgruppen 65+.....	43
7.3	Konsekvenser av genomförande och förslag till fortsatt arbete utifrån tillgänglighet.....	44
7.4	Utredningar	45

1. Inledning

Lokalbehovsplanen utgör grunden för nämndens lokalförsörjningsarbete. Planen uppdateras årligen och beskriver nämndens övergripande lokalbehov idag och framöver. I planen beskrivs användandet av befintliga lokaler, hur lokalbehoven utvecklar sig under perioden samt hur planeringen ser ut för att tillgodose dessa behov. Planen beskriver också hur nämndens lokalkostnader påverkas av planeringen. Både lokalnyttjare och lokalförsörjare bidrar i planeringsarbetet och planen beslutas av respektive lokalnyttjande nämnd. Lokalbehovsplanen utgör ett underlag dels för den egna verksamheten, dels för stadens samlade lokalförsörjningsarbete.

Fritidsnämndens utbud av lokaler och anläggningar utgör en stor del av nämndens arbete för att alla malmöbor ska ha möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid. Ungefär hälften av fritidsnämndens totala kostnader går till hyror för lokaler och anläggningar, samtidigt som utvecklingen av dessa kräver ytterligare kostnader. Det befintliga utbudet av lokaler och planeringen framåt är därmed av särskild vikt för nämndens måluppfyllnad.

Vidare har nämnden valt att föra dialog med organisationer inom föreningslivet för att skapa samverkan kring behov och efterfrågan som underlag för framtagandet av årets samt framtida lokalbehovsplan. De aktörer som medverkat i dialog med fritidsnämnden är samorganisationer i Malmö, som i sin tur företrätt sina respektive medlemsföreningar. Nämnden ämnar fördjupa dialog- och samverkansarbetet med såväl föreningsliv som civilsamhället i kommande lokalbehovsplanearbete.

2. Strategiska ställningstaganden

Kommunfullmäktige har tilldelat följande mål till fritidsnämnden som berör fritidsnämndens lokalplanering:

- Malmö stad arbetar för att staden ska bli fri från segregation.
- Malmö stad arbetar för delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden.
- Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030.
- Malmö stad arbetar för att stärka sin regionala och nationella roll som motor för tillväxt och sysselsättning.
- Malmö stad är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030
- Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka sin regionala och nationella roll som motor för tillväxt och sysselsättning

Nedan följer de strategiska ställningstaganden som fritidsnämnden utgår ifrån i sin lokalförsörjning för att nå de mål som kommunfullmäktige har tilldelat fritidsnämnden.

1. Minskade trösklar för en mer jämlik stad

Fritidsnämnden har identifierat att de fritidsaktiviteter som subventioneras av nämnden når många malmöbor och i synnerhet många barn och unga, men att tillgången eller upplevelsen av tillgång till fritidsaktiviteter varierar stort mellan olika grupper. Personer med funktionsnedsättning, äldre ungdomar, tjejer, barn och unga från hushåll med sämre socioekonomiska förutsättningar samt barn och unga med utländsk bakgrund nyttjar i lägre grad stadens kommunalt subventionerade fritidsutbud. Fritidsnämnden planerar därför att erbjuda ett lokalutbud som i större utsträckning också passar aktiviteter med lägre trösklar för deltagande. Barn och unga upplever idag olika hinder för att kontinuerligt kunna delta i fysisk aktivitet. Det krävs ett ökat utbud av aktiviteter som i högre grad fokuserar på deltagande, lekfullhet, motion och i mindre grad på kompetens, progression och tävling. De minst fysiskt aktiva barnen efterfrågar ofta aktiviteter som skiljer sig från traditionella idrottsaktiviteter (Högman, 2021). Det kan handla om Pokemon Go, leka skeppsbrott, gå hundpromenader eller hoppa studsmatta.

Fritidsnämnden ska med bakgrund av detta arbeta för att utveckla befintliga lokaler, skapa nya lokaler, verka utanför nämndens egna lokaler samt anpassa det övriga stödet för deltagande (fördelningsprinciper, bidragsformer mm) så att nämndens resurser kan nå fler. Fritidsnämnden ska i samma spår fortsätta utveckla befintliga och nya idrottsplatser och idrottshallar så att de även fyller fler funktioner, och kan fungera som hubbar där såväl idrottsföreningar som andra kan ha plats att mötas, hänga, socialiseras och vara fysiskt aktiva. En idrottsplats ska, där det är möjligt, kunna innefatta en rad olika typer av aktivitetsytor som främjar sociala och fysiska aktiviteter utifrån närområdets karaktär och behov.

Fritidsnämnden har även identifierat att verksamhet som sker i verksamhetslokaler som erbjuder andra typer av möjligheter än idrottshallar, idrottsplatser och liknande i större utsträckning når barn- och unga från socioekonomiskt svaga områden. Fritidsnämnden ska därför fortsatt verka för att fler typer av verksamhetslokaler ska finnas malmöborna tillhands genom privata och kommunala hyresvärdar. Nämndens uppdrag ska i denna process vara att sammanföra lämpliga föreningsaktörer med lämpliga lokaler. Detta blir ett sätt för nämnden att ge mindre föreningar och verksamheter en möjlighet att etablera sig och expandera i områden med lägre föreningsdelaktighet. Fritidsnämnden förespråkar samlingslokaler och lokaler som kan användas för föreningslivets aktiviteter och administration i nybyggnadsområden. Den här typen av lokaler i nybyggda områden tenderar dock att bli mycket kostsamma, vilket försvårar för etableringen av föreningar. Nämnden kan genom samarbete med andra nämnder arbeta aktivt för att hjälpa föreningar att hitta ändamålsenliga och billiga lokaler i befintliga byggnader att verka i.

Fritidsnämnden ämnar också förändra fördelningsprinciperna som reglerar tillgången till fritidsförvaltningens anläggningar vid schemaläggning. Förändringen ska resultera i förslag till ökade möjligheter för aktörer i föreningslivet som inte ägnar sig åt tävlingsverksamhet att nyttja stadens idrottsanläggningar, och på så sätt bredda målgruppen som nyttjar idrottsanläggningar.

Fritidsnämnden ska fortsatt samverka med och stödja det omfattande föreningslivet i staden och i den samverkan verka för ett föreningsliv som möjliggör för fler att vara aktiva i föreningarnas verksamheter.

2.1 Ökad delaktighet genom ökad tillgänglighet

Fritidsnämnden ska åtgärda de brister i tillgänglighet i nämndens förhyrda lokaler som noterats vid inventering i samarbete med parasportförbundet. Vidare ska nämnden ta fram riktlinjer som samlar och säkerställer fritidsförvaltningens krav på tillgänglighet i byggprocessen utöver de lagar och regler som gäller vid ny- och ombyggnation. Arbetet med att synliggöra anläggningars tillgänglighet genom våra olika kommunikationskanaler ska också vidareutvecklas så att de blir synliga för malmöborna, föreningslivet och förvaltningens personal. I den fysiska kontexten ska nämndens anläggningar utvecklas både utvändigt och invändigt genom universell utformning så långt det är möjligt. Tillgänglighet för fritidsnämnden innebär även att skapa anläggningar som har inbjudande entréer och arkitektur som innebär orienterbarhet och ökar chansen att personer som inte tidigare har besökt en idrottsanläggning lockas till att nyttja idrottsanläggningar. Ett projekt som nämnden är med och genomför för att genom gestaltning göra anläggningarna mer attraktiva och därmed mer tillgängliga är *Rörelse poesi*, ett samarbete med arkitekturfirman FOJAB, Malmö universitet och kulturutövare.

I fritidsnämndens arbete med att i större utsträckning nå den ökande andelen malmöbor som är + 65 år kommer fritidsnämnden även satsa på ett antal anläggningsrelaterade projekt. Projekten kommer drivas tillsammans med andra nämnder. Nämnden arbetar bland annat aktivt för att föreningar ska dela sina lokaler med andra aktörer, vilket exempelvis har lett till att ett antal pensionärsföreningar nu nyttjar fotbollsklubbars klubbstugor under dagtid på Oxie IP och Lindeborgs IP för sina verksamheter.

Malmös förtätning och den fortsatt ökande befolkningen kan påverka utvecklingen av stadens offentliga grönområden och vattendrag. Det är därför viktigt att bibehålla befintliga ytor för fysisk aktivitet och rekreation. Fritidsnämnden strävar efter att fortsätta erbjuda malmöborna möjlighet och tillgång till platser som ger ett varierat utbud av fritidsaktiviteter, både organiserade inom föreningslivet och för spontana aktiviteter.

2.2 Minskad miljöpåverkan

Fritidsnämndens fördjupade miljöarbete under perioden fokuserar på: mikroplaster, konstgräs, avfall, energiförbrukning, vattenförbrukning och hållbarhetskrav på föreningar och evenemang. Det fördjupade arbetet handlar exempelvis om utfasning av konstgräsplaner med granulat som avger mikroplaster, energieffektivisering i befintliga och nya anläggningar samt skyfallshantering. I de fall målkonflikter uppstår mellan miljö och funktion ska dessa konflikter belysas och hanteras tillsammans med andra förvaltningar och nämnder.

Under 2023 gjordes en kartläggning av avfallshanteringen inom fritidsförvaltningens driftavdelning, där en inventering av avfallsflöden och källsortering genomfördes. En mer översiktlig kartläggning har även påbörjats på badanläggningarna samt fritidsgårdar och rekreationsområdena. Syftet är att få en förståelse för vad som behöver sorteras utifrån anläggningen och i förlängningen säkerställa att fler anläggningar har möjlighet till korrekt avfallshantering. Driftavdelningen ska utöver detta utföra egenkontroll i enlighet med den så kallade *Egenkontrollförordningen* för de verksamheter som är tillståndspliktiga.

Egenkontrollförordningen klargör bland annat att det finns ansvarsfördelning gällande miljöfrågor, rutiner för kontroll och underhåll av utrustning för drift och underhåll. Egenkontrollen är utformad som en checklista som förutom de lagstadgade kontrollåtgärderna enligt *Miljöbalken* även innehåller miljöområden som är kopplade till målen i *Malmö stads miljöprogram 2021–2030*. Miljöprogrammet är Malmös lokala agenda för arbetet med den ekologiska dimensionen av *Agenda 2030* och de globala hållbarhetsmålen. Nämndens fokusområden för egenkontroll består 11 målområden som behandlar bland annat kemikaliehantering, konstgräs, avfallshantering och energieffektivisering.

I och med den växande staden tillkommer behovet av att minimera klimatpåverkan för att möta internationella klimat- och miljöavtal, nationella miljömål, regionala energimål för Skåne samt Malmö stads lokala miljö- och klimatmål. Sammantaget ställer detta höga krav på en långsiktigt hållbar och leveranssäker energiförsörjning. *Energistrategi för Malmö 2022–2030* är den energiplan som avser att möta syftet och kraven i lagen. I fritidsförvaltningens arbete med anläggningsutveckling blir *Fokusområde 3; Energi- och resurseffektivt samhälle* viktigt. I fokusområdet beskrivs hur staden ska verka för ett energi- och resurseffektivt samhälle. I detta ingår också bebyggelse, främst med fokus på användarsidan av energisystemet. Principen vid nyanläggning är att det ska bli mer energieffektivt utifrån en viss standard. Däremot kan upprustning av befintliga anläggningar och lokaler vara bättre utifrån ett miljö- och energiperspektiv, och därför behöver nämnden undersöka vidare vilka möjligheter som finns med nuvarande bestånd. Is- och badanläggningarna är de som brukar vara mer energikrävande, speciellt de äldre anläggningarna, varav nämnden därför alltid utför en energikartläggning av dessa anläggningar inför större ombyggnationer för att göra de förbättringar som krävs.

Under 2026 kommer en ny överenskommelse att ingås mellan fritidsnämnden och servicenämnden. Vatten och el kommer att ingå i hyran till stadsfastigheter. Detta centraliserar hanteringen av el- och vattenförbrukningen, vilket effektiviserar energianvändningen och minskar miljöpåverkan.

Fritidsnämnden ska arbeta enligt stadens modell 3-30-300, som syftar till att alla i Malmö ska se minst 3 träd från sina fönster, ha en krontäckningsgrad i sitt närområde på minst 30 procent och ha högst 300 meter till närmaste grönområde. Nämndens bidrag till detta är att i nära samarbete med stadsfastigheter som är utförare av nämndens ny-, om- och tillbyggnationer, bevara och utveckla gröna och blåa värden genom gröna oaser samt vattenspeglar och vattendrag runt nämndens anläggningar med tillhörande biytor. Detta handlar bland annat om att följa stadens policy om att ersätta ett träd med två nya samt plantera fler träd där det behövs och är möjligt utifrån anläggningens funktion och behov.

2.3 Bidrag till Malmö som regional tillväxtmotor

Fritidsnämndens anläggningar med publikkapacitet är en viktig del av att stärka Malmö som en regional tillväxtmotor. Anläggningarna möjliggör för idrottslivet och privata aktörer att genomföra evenemang i Malmö, vilket bidrar till skatteintäkter och gör Malmö till en attraktiv stad för såväl bredd som elitidrott. I analyser av nämndens befintliga utbud har det konstaterats ett behov av fler anläggningar som ger möjlighet för föreningslivet att arrangera matcher och evenemang. Fler föreningar i staden har tagit sig upp i sina respektive seriesystem vilket lett till ett ökat behov av anläggningar för inom- och

utomhusidrotter som klarar de krav som förbunden har för tävlingsverksamhet. Vissa delar av fritidsnämnds anläggningsutbud, så som specialidrottsanläggningar och ishallar, fyller dessutom ett behov på regional nivå. Detta genom att Malmö stad har möjlighet att genom sina anläggningar möta en efterfrågan från kringliggande kommuners invånare att praktisera olika idrotter som de inte kan praktisera i sina hemkommuner. Fritidsnämndens bidrag till att stärka Malmö som en regional tillväxtmotor sker därmed även genom att ha ett brett och mångfacetterat anläggningsutbud.

En viktig del i att stärka Malmö som en regional tillväxtmotor är den fortsatta utvecklingen av Stadionområdet och den process som pågår att ytterligare utveckla området till ett elitområde som kommer kunna locka både investerare och idrottsutövare till Malmö. I utvecklingen av Stadionområdet till ett ledande idrottscentrum i Sverige spelar samarbeten med lärosäten som Malmö universitet, Malmö idrottsgymnasium och Malmö idrottsgrundskola, som har sin idrottsverksamhet förlagd till området, en central roll. På området verkar även Malmö idrottsakademi som är Malmö stads särskilda satsning på utveckling av elitidrott. Malmö idrottsakademis arbete medför att det idag finns flera olika nationella förbund som har förlagt sin utvecklingsverksamhet på stadionområdet. Genom satsningarna på stadionområdet både vad gäller anläggningsutveckling och verksamhet särskiljer sig Malmö som kommun i en nationell kontext.

2.4 Nämndens handlingsutrymme och förutsättningar i lokalutvecklingsarbetet

Fritidsnämndens lokalbehov och anläggningsutveckling påverkas av malmöbornas efterfrågan på fritidsaktiviteter samt ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbarhetsperspektiv. Samtidigt kan det uppstå målkonflikter mellan de olika perspektiven som behöver utredas och avvägas. Andra viktiga faktorer är andra nämnders planering av sin utveckling, exempelvis grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, kulturnämnden och tekniska nämnden.

Ytterligare faktorer som påverkar utvecklingen av fritidsnämndens anläggningar är idrotternas utveckling, trender inom fritidssektorn, ett regionalt perspektiv och föreningslivets behov. En viktig faktor som Malmö stad förhåller sig till är också vad som sker på den privata marknaden gällande fritidsanläggningar och fritidsverksamheter. Flera olika verksamheter anordnas företrädesvis inom den privata marknads regi, såsom gym, padel och yoga. Nämnden och förvaltningen för löpande dialog med föreningslivet om utveckling och behov gällande anläggningsutveckling. Samtidigt strävar fritidsnämnden efter att skapa förutsättningar för rörelse hela livet. I denna ambition är det viktigt att nämndens anläggningar ska kunna vara tillgängliga även för malmöbor som inte är föreningsaktiva. Detta innebär att dialoger även förs med öppna verksamheter och föreningsdrivna mötesplatser samt andra mindre etablerade föreningar för att skapa en bredd. Det innebär också att undersöka hur anläggningar kan öppnas upp för att bokas till privatpersoner samt att se hur utveckling av öppna aktivitetsytor kan samplaneras med andra förvaltningar och nämnder i staden.

Fritidsnämnden når en stor del av barn och unga genom det anläggningsutbud som tillhandahålls. Däremot sker en stor del av anläggningsutvecklingen på andra premisser än det kompensatoriska uppdraget som nämnden har. Enligt en överenskommelse mellan fritidsnämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tar fritidsnämnden ekonomiskt ansvar för nybyggnation av sporthall eller gymnastiksal, vilket i regel sker i samband med att grundskolenämnden eller gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar om att bygga en ny skola. Således sker utvecklingen av dessa anläggningar med utgångspunkt i behovet av nya skolor i staden.

En viss nybyggnation sker helt i det kompensatoriska spåret, och detta gäller vid nybyggnad av fritidsgårdar. Dessa byggs utifrån kartlagda behov av mötesplatser i områden med lägre deltagande i det instrumentella fritidslivet¹. Nämnden ska i utvecklingen av idrottsanläggningar i ny- och ombyggnation arbeta för att andra funktioner byggs in i anläggningarna för att skapa möjlighet för personer som inte

¹ Övningar och träningar i idrott- eller konst- och kulturformer under uppsikt och ledarskap av kompetenta vuxna som övervakar, planerar och utvärderar aktiviteterna inom ramen för tydliga regler, tävlings- eller uppvisningsmoment. Dessa aktiviteter är ofta avgiftsbelagda, genom kostnader för föreningsmedlemskap, utrustning, resor med mera.

deltar i det traditionella föreningslivet att nyttja fritidsnämndens lokaler. Detta kan handla om exempelvis kök, scener, aktivitetsytor för dans, mötesplatser, föreningslokaler och förråd. Nämnden kan också i sitt uppdrag ta på sig förstahandskontrakt i verksamhetslokaler för att i sin tur hyra ut dessa till föreningar. Detta kan bidra till att exempelvis föreningar som traditionellt inte nyttjar nämndens idrottsanläggningar i samma utsträckning kan nyttja dem för möten, dans eller andra aktiviteter. Sedermera kan detta bidra till att malmöbor som inte deltar i traditionella idrottsföreningar ändå kan nyttja nämndens anläggningar. Lokalbehovsplanen utgör en viktig del i att skapa aktivitetsytor, men fördelningsprinciper och föreningsstödet reglerar vem som får ta del av anläggningsbeståndet. Därmed finns det begränsningar vad lokalbehovsplanen kan påverka så som strukturerna ser ut idag.

3. Nulägesbeskrivning

3.1 Lokalkrävande verksamheter

Fritidsnämnden tillhandahåller aktivitetsytor för fysisk och social aktivitet för Malmös föreningsliv och allmänhet. Vissa lokaler och anläggningar fungerar också som arenor för både större och mindre evenemang i staden. Utöver detta ansvarar nämnden för fritidsgårdarnas samt bad- och rekreationsanläggningar verksamhet och lokaler. Många anläggningar samnyttjas med olika skolor i Malmö. Fritidsnämnden erbjuder således ett brett och mångsidigt utbud av lokaler som stödjer olika typer av verksamheter, med varierande grad av inflytande över verksamhetens utformning. I vissa fall ansvarar nämnden enbart för drift, skötsel och administrativa regler, exempelvis på idrottsanläggningar, ishallar och vissa simanläggningar. I andra fall har nämnden en mer direkt styrande roll, som på fritidsgårdar.

Utöver verksamheterna i egna anläggningar stödjer fritidsnämnden även aktiviteter som äger rum utanför dessa lokaler. Detta handlar exempelvis om olika former av bidrag såsom lokalstöd, stöd till allmänna samlingslokaler (som i sin tur hyrs ut till föreningar) samt andra resurser. Nämndens stöd är en förutsättning för att se till att dessa föreningar når ut malmöborna i olika områden. Genom stödet subventioneras hyreskostnader som möjliggör medborgarnas egen organisering och samverkan. Den stora variationen i inflytande och typen av verksamheter gör nämndens lokalförsörjningsuppdrag komplext. En betydande del av nämndens verksamhet består av idrottsaktiviteter och annan fysisk aktivitet, vilket gör att ett centralt uppdrag för nämnden är att förse idrottslivet med funktionella och ändamålsenliga lokaler.

Samtidigt står nämnden inför en utmaning i att balansera sitt uppdrag. Den starka betoningen på idrott och fysisk aktivitet innebär att många resurser och lokaler prioriteras för idrottslivet, vilket reflekterar ett idrottsfokus som kan påverka verksamhetens inriktning. Idrotten når många av stadens barn och unga, men det är också avgörande att nå dem som inte omfattas av traditionell idrottsverksamhet. Samtidigt har nämnden andra prioriterade målgrupper, såsom personer över 65 år och personer med funktionsnedsättning som även de har ett behov av lokaler och mötesplatser för annan verksamhet än idrott. Nämnden måste därför både stödja idrottens behov av funktionella lokaler och samtidigt säkerställa att andra typer av fritidsaktiviteter får det stöd som krävs för att skapa en meningsfull och inkluderande fritid för alla malmöbor, särskilt de som inte deltar i idrott. Denna balans kräver en noggrann fördelning av resurser för att tillgodose både idrottens och det bredare fritidsutbudets behov. Nämnden har gjort många investeringar i sporthallar och konstgräs under de senaste åren och kommer fortsatt göra flera investeringar i närtid. Dessa satsningar kommer att skapa en redundans gällande anläggningsbeståndet för dessa verksamheter, och innebär att nämnden fortsättningsvis kommer att förflytta fokus till stora investeringar i badanläggningar samt Stadionområdet.

3.2 Befintligt lokalbestånd

Nedan beskrivs fritidsnämndens befintliga lokalbestånd.

3.2.1 Simanläggningar och utomhusbassänger

Nämnden driver idag fyra inomhusbad: Hylliebadet, Simhallsbadet, Rosengårdsbadet och Oxievångsbadet. Befintliga simhallar nyttjas i hög grad och allmänhetens tillgång till simytor begränsas när förvaltningarnas övriga uppdrag prioriteras. Idag upptas stora delar av simhallarna av föreningslivet och simskolor, och mindre tid finns till allmänheten. Föreningslivet som nyttjar simanläggningarna upplever

också ett behov ytterligare ytor för att kunna expandera sin verksamhet. Personer med funktionsnedsättning som behöver tillgång till varmvattenbassängen kan inte längre komma spontant till Hylliebadet eftersom den ofta är upptagen av simundervisning. Möjligheterna att skapa specifika aktiviteter för ungdomar, insynsskyddade bassänger för verksamheter som kräver detta för sitt utövande eller att på andra sätt anpassa ytorna är också mycket begränsade på grund av det höga nyttjandet.

Nämnden har tre tempererade utomhusbassänger: Rosengårdsbadet, Lindängsbadet och Segevångsbadet. Till nämndens utomhusbad räknas även Sibbarps kallbadhus, Ribersborgs kallbadhus och Öresunds funkis. De tempererade utomhusbassängerna används av föreningar och allmänheten från maj till september. Under högsäsong med bra väder är besöksstrycket mycket högt och det händer att anläggningar inte kan ta emot fler besökare då besöksantalet maximerats utifrån tekniska och säkerhetsmässiga aspekter.

Öresunds funkis är en mötesplats vid havet som erbjuder tillgänglighetsanpassad strandmiljö och utegym samt simskola i havet på sommaren. På anläggningen pågår en utveckling av en brygga och en ramp som kommer att stå klar till 2025.

Fritidsnämnden har även förstahandsavtal för Ribersborgs kallbadhus och Sibbarp kallbadhus. I dagsläget drivs dessa anläggningar via avtal med externa aktörer. Intresset hos malmöborna för kallbad har ökat under 2000-talet vilket skapat ett stort tryck på de befintliga verksamheterna. Förvaltningen har däremot inga planer på att bygga och/eller förvalta fler kallbadhus inom en närtid. Istället ligger fokus på att tillsammans med de externa aktörerna utveckla de nuvarande anläggningarna, och där nämnden i närtid prioriterar utvecklingen av Sibbarp kallbadhus.

3.2.2 Idrottshallar

Fritidsnämnden tillhandahåller olika typer av idrottshallar inomhus. Dessa delas upp i tre olika objektstyper: sporthall, stor gymnastiksal och liten gymnastiksal, som kan ha en eller flera aktivitetsytor samt andra lokaler så som brottningslokaler och danslokaler. Antalet verksamhetsytor blir således 27 sporthallsytor (med en spelyta på minst 20x40 meter), 15 stora gymnastiksalstyr (med en spelyta på minst 15x28 meter) och 39 av typen liten gymnastiksalstyr (med en spelyta mindre än 200 kvadratmeter).

Antalet sporthallar och gymnastiksaler som fritidsnämnden tillhandahåller ökar kontinuerligt till följd av nybyggnation av skolor. I varje skolprojekt gör de berörda nämnderna en gemensam bedömning om det är en sporthall eller en gymnastiksal som ska beställas. Det är framförallt fritidssektorns behov som avgör storleken på anläggningen då grundskolan oftast inte behöver mer än en stor gymnastiksal för sin verksamhet. Nämnden har åtagit sig att bekosta delar av nyanläggningen av sporthallar och gymnastiksaler, och där grundskolenämnden eller gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden betalar resterande kostnad. Fördelningen ser enligt överenskommelsen ut på sådant sätt att fritidsnämnden bekostar 63 procent av kostnaden för sporthallar, 46 procent för gymnastiksaler som är öppna under helger och 41 procent för gymnastiksaler som är stängda under helger.

I utvecklingen av idrottsanläggningar har sporthallar och gymnastiksaler länge betraktats som en del av basutbudet. Dessa flexibla ytor används därför till en mängd olika idrottsaktiviteter. Inför schemaläggningen 2023/2024 var de mest efterfrågade idrotterna i sporthallar och gymnastiksaler gymnastik, basket, innebandy, handboll, friidrott, fysisk träning (ofta som komplement till andra idrotter), futsal, volleyboll och cheerleading. Dagens hallar är väl anpassade för enstaka verksamheter men saknar en större flexibilitet. Fritidsnämnden har därför börjat bygga och planera för mer multifunktionella anläggningar. Två exempel är Hyllie sporthall, som inkluderar ett aktivitetsrum, en fritidsgård och ytor för idrottsutövande, samt Vintrie sporthall, som förutom idrottsytor även har en scen och ett aktivitetsrum, för bland annat kulturaktiviteter. Dessa anläggningar möjliggör fler typer av aktiviteter, vilket i högre grad kan locka de barn och unga som idag inte deltar i kommunens subventionerade fritidsutbudet.

Tillgänglighetsarbetet på befintliga hallar utgår från den handlingsplan som togs fram 2021, och som har reviderats under åren. Förvaltningen tog också fram en övergripande prioriteringsordning för de inventerade anläggningarna, där prioritet är: ny- och ombyggnationer, anläggningar för evenemang samt anläggningar för träning. Inventeringarna som tidigare gjorts på dessa anläggningar har följts upp och en

sammanställning av åtgärder per anläggning har tagits fram. Arbetet fortsätter nu med att inventera allmänna mötesplatser som staden ger särskilt stöd till.

Evenemangshallar

Inom nämndens anläggningsbestånd finns fyra evenemangshallar för en bred variation av evenemang:

- Malmö Isstadion med en publikkapacitet på cirka 5 000 platser. Denna anläggning används framför allt av is-idrotterna och den enda anläggningen med elitidrott under sommaren i form av konståkning och shorttrack. Anläggningen kan ställas om till inomhusarena för andra idrotter och verksamheter när staden står värd för större evenemang. Omställningen är dyr och innebär att tid för träning/match tas från is-föreningarna.
- Baltiska hallen med publikkapacitet på cirka 3 200 platser. Detta är enda Malmö stad-ägda större evenemangsarena för inomhusidrotter (exklusive is-idrotter).
- Heleneholms sporthall med publikkapacitet på cirka 600 platser. Hallen är något mindre än en fullstor sporthall och är utrustad som en elithall för basket och volleyboll.

Utöver ovan nämnda evenemangshallar tillhandahåller fritidsnämnden ett antal andra anläggningar som kan nyttjas som evenemangshallar inom anläggningens specifika idrotter. Exempel på sådana anläggningar är Athleticum, Stadions sporthall och Baltiska bowlinghallen.

3.2.3 Fritidsgårdar

I dagsläget hyr fritidsnämnden lokaler för 18 fritidsgårdar. Den typen av verksamhet fungerar som öppna mötesplatser där ungdomar är delaktiga i och har inflytande över verksamhetens innehåll. Utvecklingen av fritidsgårdarna sker i relation till den växande målgruppens behov och preferenser samt deras geografiska spridning i staden.

3.2.4. Verksamhets-, kansli- och samlingslokaler

Föreningarnas hus

Fritidsnämnden hyr lokaler i Föreningarnas hus på Ystadvägen där ett antal större verksamhetslokaler utgör viktiga mötesplatser för olika föreningar. I dagsläget hyr exempelvis skateföreningen Bryggeriet som även har delar av sin skolverksamhet i lokalerna. Utöver Bryggeriet har även olika kampsportsföreningar och kulturföreningar hyrt in sig. Dialog pågår med fastighetsägaren för att hitta en hållbar framtida lösning för att säkerställa ändamålsenliga möteslokaler med skäligen hyreskostnader för det ideella föreningslivet framöver.

Erfarenheterna från verksamheterna på Föreningarnas hus visar att möjligheten att som förening hyra en egen lokal är särskilt viktig för fritidsaktiviteter och idrotter som fritidsnämndens andra anläggningar inte är lika väl anpassade för. Detta handlar exempelvis om kampsport och dansverksamhet, men även mindre etablerade fritidsaktiviteter.

Verksamhetsområde i Sofielund

I analyser och rapporter som fritidsförvaltningen har genomfört framkommer det att verksamheter som äger rum i lokaler som ingår i Sofielunds verksamhetsområde fyller en viktig funktion. Dessa verksamheter är viktiga för att attrahera andra målgrupper än de som använder förvaltningens övriga anläggningar. Anledningen till detta är att det i Sofielunds verksamhetsområde bedrivs verksamheter av typen gymnastik, dans och kampsport samt former av verksamhet som inte har någon betydande närvaro i förvaltningens övriga anläggningar. De föreningar som använder lokalerna i Sofielund har behov av att kunna bedriva en fullvärdig verksamhet med stor flexibilitet när det gäller tillgång till lokalen och särskild utrustning. Verksamhetsområdet är uppdelat i två delar, Sofielunds idrottshus och Enighet. Sofielunds idrottshus driftas av fritidsnämnden och delas upp mellan verksamhet för gymnastik i form av föreningen GK

Motus-salto och bordtennis av Malmö Bordtennisklubb. Enighet bedrivs av föreningen Enighet där föreningen har egen drift av lokalen.

Fritidsnämnden hyr också lokaler i Sofielunds industriområde inom kvarteret Kampen som nämnden upplåter till föreningar. Äldre industriområden, där det finns tillgång till lokaler med rimliga hyror, har länge spelat en viktig roll för föreningslivet och möjligheten för nya föreningar och fritidsaktiviteter att etablera sig. Nämnden ser en positiv utveckling av fritidsutbudet i området med bland annat rollerderby, parkour, cirkus, klättring, dansverksamhet och graffitikonst, och vill gärna långsiktigt behålla sina lokaler i kvarteret Kampen för att utveckla verksamheten i området. I och med att området under 2021 beslutades vara del av en kulturljudzon i staden ökar möjligheten för att fritidsförvaltningen ska fortsätta sin utyrning av verksamhetslokaler i området.

Föreningscentret

Fritidsnämnden upplåter lokaler för en mötesplats för möten mellan den ideella, privata och offentliga sektorn: Föreningscentret Nobel 21. På föreningscentret finns konferenslokaler och kontor där föreningar kan utföra administrativt arbete, ha styrelsemöten och anordna konferenser. Här genomför också föreningar och civilsamhället utbildningar.

Klubbstugor

Klubbstugor är en benämning på de ytor som fritidsförvaltningen är förstahandshyresgäst för men hyr ut i andra hand till aktörer inom föreningslivet. Ytorna kan antingen vara utrymme för kansli, möte eller verksamhet (tex. gymträning och kampsportsutövning). Prioriterade verksamheter för klubbstugor är de föreningar som har en verksamhet för målgruppen 4–25 år och samtidigt är bidragsberättigad.

Föreningsdrivna mötesplatser

Utöver ovan nämnda verksamhet och samlingslokaler så stödjer fritidsnämnden föreningsdrivna mötesplatser, som fyller liknande funktion som ovanstående lokaler. För att nämna några så är Flamman, HabitatQ, Hela Malmö och Gnistan exempel på föreningsdrivna mötesplatser som nämnden stödjer. I stadens arbete med lokal utveckling och social samanhållning spelar samlingslokaler en viktig roll i att samla och fungera som plattformar för dialog med och mellan malmöbor. Valfungerande verksamheter med lokal förankring anser förvaltningen vara värdefulla i arbetet för social hållbarhet.

3.2.5 Idrottsplatser

Fritidsnämnden ansvarar för driften på 28 idrottsplatser som domineras av ytor anpassade för fotboll och andra bollsporter. Totalt finns det i dagsläget 25 konstgräsplaner, 24 gräsplaner, 1 hybridgräsplan, 8 grusplaner och 32 bollfält på idrottsplatserna.

Idrottsplatsernas funktion är att utgöra en avgränsad yta i staden som under ordnade former tillhandahåller plats för idrott och fritidsaktiviteter, träning och match. Vissa idrottsplatser har större möjlighet att husera publika matcher, andra mindre. För alla idrottsplatser måste det gå att avgränsa ytor för dessa ändamål, men det finns möjligheter att bättre nyttja dessa anläggningar. Matchytorna kan kompletteras med andra ytor för aktiviteter och därmed tillgängliggörs idrottsplatserna för fler. En majoritet av de idrottsplatser som nämnden förvaltar anlades under 50-, 60-, och 70-talet, och har därav behov av utveckling för att tillgodose dagens behov. I takt med att ytorna förädlas och möjliggör för fler aktivitetstimmar ser nämnden ett ökat behov av servicelokaler såsom omklädningsrum, WC, förråd, samlingsrum, kafé och kanslilokaler, personallokaler och liknande på flera idrottsplatser. Servicelokalerna kan även öka tryggheten omkring idrottsplatserna, då det öppnar upp för mer social samvaro.

På de flesta av nämndens idrottsplatser finns fullstora planer för fotboll och andra idrotter med likartat behov. De flesta av dessa är konstgräsplaner och gräsplaner, som tidigare kompletterats av ett antal grusplaner. Till följd av fotbollens utveckling och dess syn på vad som anses vara funktionella underlag har förvaltningen sedan tidigt 2000-tal fasat ut grusplaner och omvandlat ytorna till konstgräsplaner, tillfälliga parkeringsplatser och evakueringsplatser för skolor under ombyggnation. Utöver konstgräsplaner

och gräsplaner finns det även ett antal bollfält som används som ett träningskomplement till andra planer och för de yngre barnen som nyttjar idrottsplatserna. Med bollfält menas en naturlig gräsyta som linjeras, men som saknar dränering och bevattning, och därmed inte kan skötas som en anlagd gräsplan.

Sedan 2010 har antalet fullstora gräsplaner för elvamannaspel sjunkit från 28 till 24, medan antalet konstgräsplaner ökat från 15 till 25. Konstgräs och grusplaner kan nyttjas cirka 2 000 timmar per år och hela året om, medan gräs enbart kan användas maximalt cirka 500 timmar mellan april och oktober. Hybridgräsplaner (10 % konstgräs och 90% naturgräs) kan användas maximalt ungefär 900 timmar per år, under cirka 9 månader per år. Omvandlingar av befintliga grusplaner till konstgräs innebär en förbättrad kvalitet och kapacitet och omvandlingen av gräsplaner till konstgräsplaner eller hybridplaner innebär en ökad kapacitet. Utökningen av antalet konstgräsplaner innebär på så vis en ökad speltid och en effektivisering av nämndens aktivitetsytor. Detta gör att nämnden kan möta föreningarnas behov av att kunna nyttja utomhusytor för att bedriva idrott en större del av året.

Det finns samtidigt en målkonflikt mellan att skapa mer speltid per år och Malmö stads *"Handlingsplan för utfasning av konstgräsplaner med granulat"*, anläggningar med platsgjutet granulat och konstgräs utan granulat i Malmö stads verksamheter. Fritidsnämnden har idag 19 konstgräsplaner där enbart gummigranulat i olika former används som ifyllnadsmaterial. De övriga fem har enbart sand som ifyllnadsmaterial, och på en konstgräsplan används en blandning av sand och gummigranulat. Granulat används för att konstgräsplaner ska upplevas som mjuka hela året och ge svikt, samt för att uppfylla fotbollsförbundets krav på kvalitet där säkerheten för spelarna är en viktig aspekt (friktion, vridning, glidning). Sandfyllda konstgräsplaner upplevs som hårdare på vintern och kan orsaka skrapsår. Trots det uppfyller de även fotbollsförbundets krav på kvalitet. Sandfyllda konstgräsplaner är inte lämpliga för all seniorverksamhet.

Första delmålet avseende utfasning av konstgräs är att bland annat genom skyddande åtgärder på anläggningarna, och testande av nya material (t.ex. sand) minska spridningen av plaster till 2025 och fram till 2030 sluta använda granulat som innehåller mikroplaster helt. Fritidsförvaltningen arbetar med marknadens olika aktörer för att hitta alternativa lösningar samtidigt som det sker ett arbete för att tillgodose de idrottsliga behov som finns i dagsläget. Malmö stad leder kommunernas konstgräsnätverk (BEKOGR), ett forum för kunskapsutbyte där den senaste forskningsunderlaget kring konstgräs används för att ta fram underlag till utveckling av konstgräsytor. Skyddande åtgärder är en effektiv åtgärd för att minimera spridningen av granulat. Äldre konstgräsplaner är ett sämre miljöval än nya eftersom de släpper mer mikroplaster ju äldre de blir. Vid omläggning av konstgräsplaner kan dessutom bättre miljöval göras än vad som gjordes vid anläggandet av de äldre.

Övergången till fler konstgräsplaner innebär en ökad kostnad för förvaltningen då dessa planers ytskikt måste läggas om i ett visst tidsintervall för att vara funktionella (ca vart 10:e år). Förvaltningen har beslutat att två till tre konstgräsplaner om året kommer att läggas om fram till 2034, på det sättet kan förvaltningen fortsatt erbjuda fullgoda konstgräsplaner och sprida ut kostnaderna för underhåll av planerna.

3.2.6 Rekreatiomsområden

Fritidsnämnden tillhandahåller Torups friluftsgård, Bulltofta motionscenter, Hyllie sportcenter och Hylliekrokens golf och motion. Rekreatiomsområdena nyttjas av en diversifierad grupp av malmöbor och anläggningarna har individuella utvecklingsbehov inom de nästkommande åren. De huvudsakliga behoven handlar om att skapa tillgängligare platser och bättre avfallshantering. På Torup friluftsgård behövs till exempel en utvändigt hiss eller trapphiss till andra våningen, dels för att göra lokalen mer tillgänglig, dels skapa en bättre arbetsmiljö. Bulltofta motionscenter är i behov av ett miljörum för att avfallshantering ska kunna ske i linje med Malmö stads miljömål.

Fritidsförvaltningen har numera tagit över driften på Hyllie sportcenter. Det är en viktig verksamhet som möjliggör olika fritidsaktiviteter för både unga som äldre samt evenemang, såsom Malmö Open (Europas största parasportevenemang). Genom att ta över driften kan sport- och friskvårdscentret fortsätta vara en plats för fysisk aktivitet för malmöbor och föreningar.

Hylliekrokens lokaler är ändamålsenliga utifrån dess nyttjande idag. Däremot behövs en fortsatt utredning av belysningen på anläggningen, då det finns utmaningar med ljusföroreningar utifrån miljöspekter och

påverkan på anläggningens omgivning. Detta kan innebära merkostnader för nämnden till följd av ombyggnadsbehov.

Tekniska nämndens och fritidsnämndens rekreationsområden befinner sig oftast i anslutning till varandra, därför sker visst utvecklingsarbete i gemensam regi mellan förvaltningarna. Samverkan skulle kunna systematiseras och vidareutvecklas för att bättre utveckla områdena samt nyttja ytor tillsammans – i syfte att göra platserna mer ändamålsenliga och multifunktionella för besökarna.

3.2.7 Stadionområdet

I maj 2019 godkände kommunfullmäktige Planprogram för Stadionområdet (Pp 6048). Planprogrammet beskriver bland annat hur fritidsnämndens framtida funktionerna inom stadionområdet kan få plats. Programmet utgår ifrån att Malmö Stadion rivs och föreslår en utbyggnad på området i tre etapper. Under etapp 1 färdigställdes nya lokaler för idrottsgrundskola med tillhörande sporthall. Etapp 2 och 3 innefattar en multihall med bland annat en fullstor fotbollsplan, konceptbostäder/kontor samt en fotbolls- och friidrottsarena, simarena, gymnastikhall för gymnastikidrotterna samt en kombinerad is- och bowlinghall.

Kommunfullmäktige har beslutat etapp 2 och att fortsatt planering av etapp 3 ska genomföras. Fritidsnämnden kommer i utvecklingsarbetet att bidra med kunskap om hur stadionområdet kan utvecklas för att uppnå den fastställda verksamhetsidén för området. Verksamhetsidén bygger på de tre grundläggande verksamhetsområden: idrottsskolornas verksamhet, föreningarnas (främst elitföreningar) verksamhet samt evenemangsverksamhet. Dessa tre verksamhetsområden kompletterar och stödjer varandra till en helhet som gör stadionområdet till en unik plats i Sverige. I denna verksamhetsmiljö ska unga idrottsutövare från idrottsklass till världsklass utvecklas med stöd av Malmö idrottsakademi, och elitföreningar och förbund ska hitta sin hemvist tillsammans med likasinnade där de kan kombinera elitträning med stora publikmatcher. De välfungerande publika anläggningarna kan hysa föreningars och andra aktörers arrangemang och event vilket skapar en nytta för föreningar och staden i övrigt. Utvecklingsprojekten inom planprogrammet syftar till att stödja och möjliggöra denna verksamhetsidé för stadionområdet.

Ett fjärde utvecklingsområde är att göra stadionområdet mer öppet för fler aktiviteter genom att anlägga aktivitetstorg och andra aktivitetsplatser. Detta har redan skett i etapp 1 där idrottsgrundskolans skolgård är utrustad med flera olika möjligheter till fysisk aktivitet och rörelse, till exempel genom klättring på boulders.

Planeringen i etapp 2 handlar om nybyggnation av en multihall innehållandes aktivitetsytor för fotboll, basket, ytor för kontor, hotell och elevboende samt gymnasieskola för idrottsklasser och elever inom anpassad skola. I etapp 3 planeras för byggnation av Malmö stadion (friidrott- och fotbollsanläggning), en ny konstgräsplan, simhall, ishall, gymnastikidrottshall samt rivning av Kombihallen. Rivning och sedermera nybyggnation av Athleticum kommer också att studeras vidare i kommande etapper.

Stadionutvecklingen handlar i dagsläget (utöver planeringsarbetet i etapp 2 och 3) framför allt om att utveckla befintliga anläggningar. Fritidsnämnden ser ett behov av att i större utsträckning beakta hur staden ska ta hand om befintliga anläggningar för att det ska bli i harmoni med det nya. Inom området finns exempelvis ett behov av förbättrade publik- och evenemangsmöjligheter i befintliga byggnader. Som ett led i det här arbetet har en breddning av Baltiska hallen genomförts under 2022. En utveckling av Athleticum har studerats för att säkerställa att anläggningen kan fortsätta nyttjas trots dess ålder och att anläggningen ska vara mer funktionell och energieffektiv. Studien bygger på att Athleticum framöver skulle kunna ha en 200 meters löparbana med 6 banor i stället för som idag 4 banor och en ökad publikkapacitet för att kunna genomföra större tävlingar. Stadionhus A mellan vid Stadiongatan (mellan plan 9 och 10) har byggts om till fler omklädningsrum och föreningslokaler som Malmö Fotboll Förening (MFF) numera hyr för sin ungdomsverksamhet.

Fritidsnämnden ämnar samlokalisera sina lokaler för verksamhet inom sektionen Hantverk/Mark från Malmö stads verksamhetsområde på Augustenborg samt lokaler i Malmö Stadion, till delar av stadionområdets befintliga parkeringshus som planeras byggas om för stadionområdets driftverksamhet

som flyttar från Malmö stadion i samband med dess rivning. Fritidsnämnden kommer även i slutskedet av multihallens byggprocess förflytta sitt administrativa huvudkontor till stadionområdet.

Inom stadionområdet finns det många större verksamma föreningar som är viktiga för områdets utveckling. Malmö Fotboll Förening (MFF) äger stadionområdets största publika anläggning (Eleda stadion) som omfattar ett flertal olika verksamheter (skollokaler, kontor för företag, konferensanläggning, idrottsanläggningen för fotboll, restaurang och MFF shopen). De bedriver en omfattande verksamhet på områdets fotbollsplaner och kommer i framtiden att behöva ytterligare fotbollsplaner för att kunna bedriva sin verksamhet på stadionområdet. En avsiktsförklaring som tar upp dessa och fler perspektiv är upprättad mellan Malmö stad och MFF.

3.2.8 Ishallar

Malmö stad driver fyra ishallar, varav en större tävlingsanläggning i Istadion. Därutöver hyr nämnden tider i Malmö Arenas träningshall och Kockums fritid för att möta efterfrågan på träningstider från föreningslivet.

Under 2022 genomfördes en utredning av befintligt skick för nämndens ishallsbestånd. I utredningen framkommer att de befintliga ishallarna är i godkänt skick. Det finns behov av renovering och ombyggnation för att möta dagens behov, och nämnden bedömer att Kirsebergs ishall kan behöva ersättas på sikt. Detta kan möjligen behöva ske på annan plats för att kunna utveckla servicelokaler i anslutning till anläggningen, såsom omklädningsrum. Därtill framkommer det att efterfrågan på tider är hög från isföreningar (framför allt ishockey och konståkning) och att befintliga ishallar i Malmö har mycket höga beläggningsgrader. Utredningen visar också på ett ojämnställt nyttjande av befintliga isytor, en majoritet som nyttjar istiderna är killar.

Utredningen fastslår vidare att grundskolan använder de för skolan reserverade tiderna i ishallarna i liten utsträckning. Det innebär att det finns outnyttjad tid under dagtid. Allmänhetens efterfrågan på isyta undersöktes inte, men det konstateras att allmänheten inte har tillgång till tider i någon större utsträckning i ishallarna. Allmänhetens kontakter med fritidsförvaltningen visar återkommande på en brist av istider för allmänhetens skridskoåkning. Utifrån antalet ishallar och dess nuvarande skick bedömer förvaltningen att det behövs nya ishallar och i underhåll av befintliga. Renovering av befintliga ishallar sker i nära samarbete med stadsfastigheter. Planeringen av nya ishallar i Malmö behöver ha ett regionalt perspektiv eftersom ishallarna i Malmö nyttjas av flera barn och unga från grannkommunerna, och ett samarbete med privata aktörer ses om ett bra komplement för att uppfylla anläggningsbehovet.

3.2.9 Övrigt

Förvaltningen förfogar även över ett antal andra typer av lokaler som inte passar in i de kategorier som beskrivits tidigare. Dessa anläggningar inkluderar fyra ridanläggningar som upplåts av fritidsförvaltningen till respektive ryttarförening, två bangolfanläggningar, en djurfritidsgård, en skjutbana, en bågskyttebana, ett observatorium, en motorsportsanläggning, en modellflygplats och Malmö Badmintoncenter. Förvaltningen förfogar även över en parasportsanläggning, FIFH-hallen, som ger möjlighet att bedriva olika typer av parasport och andra verksamheter för personer med funktionsnedsättningar.

3.3 Historisk utveckling av lokalbeståndet

Det har skett en del större förändringar i fritidsnämndens lokalbestånd de senaste fem åren (sedan 2019) som detta kapitel tar ansats i. Fyra fritidsgårdar har fått nya lokaler; City fritidsgård som ersätter Johannes fritidsgård (stängde 2018), Lorensborg fritidsgård (ersätter Lorensborg och Dammfri fritidsgårdar), Västra hamnens fritidsgård (ny fritidsgård) som flyttat in i Stapelbäddsskolans lokaler och Rörsjö fritidsgård (flytt till nya lokaler). Lyktan fritidsgård i Kroksbäck återuppbyggdes efter brand och öppnades igen 2023. Under 2024 och 2025 har nya lokaler förvärvat för Västra hamnen (Stapeln) och Bunkeflostrand (Skånegården). Limhamns fritidsgård lämnades under 2024 för att istället arbeta uppsökande i de miljöer där barn och unga befinner.

Fritidsnämnden har även lämnat en del av de förhyrda lokalerna i Föreningarnas hus. Under 2020 sade fritidsnämnden upp avtal gällande två ingångar till Föreningarnas hus. Uppsägningarna motiverades av att lokalerna var svåra att använda på grund av deras begränsade tillgänglighet. Fastigheten är för närvarande under utveckling som ska innebära en större tillgänglighet vad gäller ingångar, trappor med mera. Detta kommer att möjliggöra att lokalerna i framtiden kan användas av föreningar i området igen på ett mer effektivt sätt.

Föreningscentret på Nobel 21 har öppnat med kontors- och konferensmiljöer för föreningslivet. Förvaltningen har också flyttat sitt huvudkontor under perioden samt utökat kontorets förhyrda yta.

Nämndens lokalbestånd gällande idrottshallar har ökat sedan 2019. Tre sporthallar har färdigställt och tagits i bruk: Hästhagens sporthall, Stadions sporthall och Toftanäs sporthall. Utöver det har nämnden både byggt nya gymnastiksalor samt blivit förstahandshyresgäst för befintliga gymnastiksalor. Dessa är gymnastiksalor på Annebergsskolan, Djupadalsskolan, Elinelundskolan, Neptuniaskolan, Risebergaskolan, Tingdammskolan, Hermodsdalsskolan, Kungshögsskolan och Högaholmskolan.

Nämnden har också förädlat beståndet av idrottsplatser under tidsperioden 2019–2024 genom att sex nya konstgräsplaner tillkommit under perioden. En 11-spelkonstgräsplan har tillkommit på Lindängens IP, en 11-spelkonstgräsplan på Hyllie IP, en 7- respektive 11-spelkonstgräsplan på Limhamns IP, en 11-spelkonstgräsplan på Dalhems IP samt ytterligare en 7-spelkonstgräsplan på Malmö IP. Pilbäcks IP har fått en ny byggnad med omklädningsrum. Utöver nämnda anläggningar togs en ridanläggning i Husie i bruk 2020, och ridanläggning för hästhoppning på Limhamnsfältet har överlåtits från Tekniska nämnden till Fritidsnämnden.

Utgångspunkten för de förändringar som har genomförts under perioden bygger på de behov och den planering som beskrevs i dåvarande lokalbehovsplan. Ett centralt behov som framgick i lokalbehovsplanen var behovet av nya ytor för att bedriva utomhussporter, med tanke på skicket på befintliga ytor och den förväntade ökningen av efterfrågan. Ett annat behov var önskan om fler möteslokaler och lokaler för annan typ av föreningsverksamhet än för traditionell idrottsutövning, till exempel matlagning och slöjd/hantverk. Lokaler för möten och dialoger har tillkommit på Nobel 21, samtidigt som tillgången av andra typer av verksamhetslokaler har minskat i och med uppsägningen av två lokaler på Föreningarnas hus.

Ett antal behov som beskrevs 2019 kvarstår, vilket handlar främst om ishallar och simanläggningar samt det pågående arbetet med stadionområdet och möteslokaler. Detta är behov som nämnden arbetar aktivt för att uppfylla. För att kunna möta dessa skulle de kring-tytor som tillkommer med nya sporthallar eventuellt kunna spela samma roll som möteslokaler. Samtidigt behöver förvaltningen fortsätta dialogen med föreningslivet för att möjliggöra samlokalisering av föreningar i lokaler för att möta lokalbehovet.

Fritidsförvaltningen genomförde 2020 en barnkonsekvensanalys av fritidsnämndens dåvarande lokalbehovsplan. Analysen visade att det systematiska arbetet med ett jämställdhets- och barnrättsperspektiv brast i lokalbehovsplanen. Det finns ett behov av att i större utsträckning fokusera på utveckling av andra sorters anläggningar än sporthallar, gymnastiksalor och fotbollsplaner i fritidsnämndens lokalbestånd. Analysen uppmärksammade också ett behov av tydligare framskrivningar och mer transparens kring varför nämnden prioriterar som den gör med tanke på dess uppdrags- och målbeskrivning samt ett barnrätts- och jämställdhetsperspektiv. Till följd av analysens resultat har det skett en viss förskjutning i fritidsnämndens planering av lokaler och anläggningar. Samtidigt framgår det, både i *Idrottsrapporten* (2023) och rapporten *Vägar till en jämlik fritid* (2023), att fritidsförvaltningens idrottsnorm underbyggs av förvaltningens administrativa rutiner i form av exempelvis föreningsstöd och fördelningsprinciper. Det har inneburit att det traditionellt strukturerade föreningslivet fortsatt premieras genom mer resurser. För att öka integrationen, som är ett av förvaltningens uppdrag, behövs dessa förflyttningar fortsätta samt utvecklas vidare.

3.4 Historisk utveckling av lokalkostnaderna

Sedan 2019 har den totala delen av fritidsnämndens budget som går till lokalkostnader ökat med drygt fem procent. De ökade lokalkostnaderna kan härledas till en växande befolkning och därmed en ökad

utbyggnad av skolor, vilket leder till fler ytor som fritidsnämnden delvis ansvarar för ekonomiskt. En annan anledning till att lokalkostnadernas andel av fritidsnämndens budget har ökat är att fritidsnämnden under perioden har gjort större investeringar i sitt befintliga lokalutbud. De ökade kostnaderna är också ett resultat av ökade kostnader för inköp och förbrukningsmaterial. Dessutom har effektiviseringar inom verksamheten medfört att personalkostnaderna utgör en mindre andel. Under den kommande tioårsperioden förväntas kostnaderna för inköp och förbrukningsmaterial till det befintliga lokalutbudet fortsätta att ytterligare öka på grund av det rådande ekonomiska och politiska läget globalt. Dessa ökande kostnader kan leda till att fritidsnämnden kan behöva omprioritera vilka lokaler som ska utvecklas och i vilken ordning eventuell nybyggnation ska ske.

Varje år erhåller nämnden budgetmässig kompensation för befolkningstillväxten, så kallad demografikompensation. Kompensationen är avsedd att bemöta efterfrågan utifrån befolkningstillväxten inom fritidsnämndens ansvarsområde och målgrupp. Av fritidsnämndens totala verksamhet beräknas cirka 70 procent vara demografigrundande verksamhet och 30 procent anslagsfinansierad verksamhet. Detta innebär att utveckling av stadionområdet, nya badanläggningar, genomförande av större evenemang samt utveckling av rekreationsanläggningar inte ingår i erhållen demografikompensation och därmed finansernas genom att nämnden hemställer och beviljas ökat kommunbidrag. Nämndens kostnader för nya idrottshallar finansieras till större delen av demografikompensation. Kompensationen som nämnden får speglar inte alltid de faktiska kostnaderna. Nivån för demografikompensation bör ses över för att bättre spegla kostnadsökningen.

I och med gällande överenskommelse med grundskolenämnden, som innebär att fritidsnämnden ska ta ett ekonomiskt ansvar för varje nybyggd idrottshall, har stora delar av demografikompensationen knutits till skolans utbyggnad. Skolans utbyggnad har skett främst i västra Malmö vilket innebär att stora delar av nämndens demografikompensation knyts till dessa delar av staden. Fritidsnämnden ser samtidigt behov av fritidssatsningar i andra delar av Malmö.

Nämnden kommer ha ökade kostnader för idrottshallar och konstgräsplaner under den kommande tioårsperioden innan det planar ut igen. Därtill har kostnaden för nybyggnation av idrottshall ökat de senaste åren. Skolans utbyggnad kommer att bromsas upp under den närmaste tioårsperioden då befolkningsprognosen säger att åldersgruppen 6–15 år inte kommer att öka i samma takt som tidigare. En viss omflyttning inom staden gör att skolan kan komma att behöva se över sitt bestånd. Detta kommer påverka fritidsnämndens utbyggnad av nya idrottshallar, och även bedömningen av behovet för nya konstgräsplaner på sikt. Samtidigt kommer åldersgruppen 16–19 år (gymnasieelever) att öka under samma period vilket skapar andra behov av aktivitetsytor. Till detta ska nämnas att effektivisering genom samnyttjandet av olika anläggningar innebär ett ökat slitage och underhållsbehov, vilket följaktligen innebär ökade drift- och hyreskostnader för nämnden. Detta leder alltså till en intressekonflikt mellan ökande kostnader på respektive anläggning med intresset att öka nyttjandet och beläggningsgraden på stadens anläggningar. Den ökande nyttjandegraden kan ytterst resultera i att den planerade tekniska livslängden för anläggningsytan förkortas.

Med dagens nivå av demografikompensation, den nedskruvade befolkningsprognosen och det ökade kostnadsläget kommer fritidsnämnden framöver att behöva göra tydligare prioriteringar.

Tabell 1: Kostnad interna lokaler

Interna lokaler (stadsfastigheter)	Utfall för 2022	Utfall för 2023	Budget för 2024
Hyra (MNKR)	268,1	298,7	325,8
Yta (BTA)	275 978	269 577	273 118
kr/kvm	971	1 108	1 193

Ökningen av kostnader mellan åren 2022 och 2023 beror på att fritidsförvaltningen blivit primärhyresgäst för ett antal stora gymnastiksalor samt införandet av den nya interna hyresmodellen. Lokalerna är nyproducerade och innebär en hög kvadratmeterkostnad som i sin tur speglar de ökade kostnaden för kronor per kvadratmeter 2023. Ökningen av kostnader mellan utfall 2023 och budget 2024 beror på att i budget 2024 tas även höjd för vissa fastighetskostnader och fastighetsentreprenadkostnader som inte redovisas i utfall 2023. På grund av nya metoder för framtagning av ytberäkning för nämndens förhyrda lokaler kan en minskning mellan 2022 och 2023 utläsas, och därmed inte på grund av minskade antal lokaler. Ökningen av ytan från 2023 till 2024 beror på öppnandet av ett antal nya anläggningar.

Tabell 2: Kostnad externa lokaler

Externt inhyrda lokaler	Utfall för 2022	Utfall för 2023	Budget för 2024
Hyra (MNKR)	27,8	28,7	33,1
Yta (LOA)	33 101	33 101	33 101
kr/kvm	840	858	1 000

I ovanstående hyreskostnader ingår inte kostnaderna som är förknippade med ishallar och sporthall/specialhall där nämnden hyr tider. Dessa kostnader uppgår till mellan fem och sex Mkr årligen. Skälet till den ökade kostnadsbilden för utfall för 2023 för externa lokaler, är att det ingick fastighetskostnader och fastighetsentreprenadkostnader som inte är medräknade i utfall för 2022. Den markanta ökningen mellan utfall för 2023 och budget för 2024 beror på att driftskostnader av Föreningarnas hus flyttats inom förvaltningen, för att nu räknas in i den totala driftbudgeten. Anledningen till att hyreskostnaden per kvadratmeter är lägre för externa lokaler än för interna lokaler beror på att underhållskostnader som målning, utrustning etc. inte ingår i dessa avtal.

Tabell 3: Lokalkostnadsutveckling 2020 till 2024

Lokalkostnader	2020	2021	2022	2023	Prognos för 2024
Lokalkostnad i mnkr, exklusive ersättning till fristående aktörer.	271,9	293,8	307,2	344,1	358,5
Andel av nämndens totala kostnader, %	39%	41%	42%	43%	43%

Sedan 2020 har den totala delen av fritidsnämndens budget som går till lokalkostnader ökat med drygt 25 procent. Anledningen till att lokalkostnadernas del av fritidsnämndens budget har ökat beror på att fritidsnämnden under perioden har genomfört större investeringar i sitt befintliga lokalutbud och att ett flertal lokaler har tillkommit. De ökade kostnaderna är också ett resultat av det rådande ekonomiska läget som inneburit att kostnader för material och skötsel har ökat.

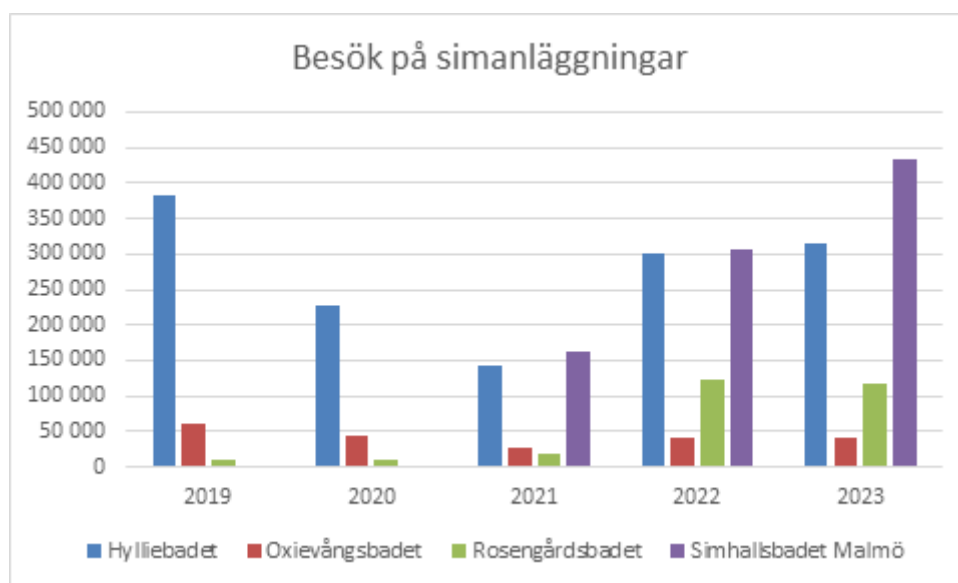
3.5 Nyttjandegrad och effektiviseringspotential

Fritidsnämnden har ett stort och brett utbud av olika typer av verksamhetslokaler. Nämndens olika lokalers verksamheter skiljer sig stort åt. Det är verksamhet riktad mot en bred allmänhet i form av våra

badanläggningar och rekreationsområden där nämnden både är ansvariga för lokaler och verksamhetens utformning. Fritidsnämnden tillhandahåller också fritidsgårdar som är öppna för barn- och unga i Malmö, där nämnden ansvarar för både lokal och verksamhet. I andra fall, så som idrottsplatser, verksamhetsområden, sporthallar och möteslokaler med mera, ansvarar nämnden enbart för lokalens utformning och skötsel och har därmed en mindre rådighet, bortsett från de styrdokument som finns, för nyttjandet av aktivitetstorna. Utöver detta förser nämnden föreningar med lokalbidrag i de fall föreningen hyr egen lokal och uppfyller nämndens krav för bidrag. Nedan beskrivs de olika lokaltyperna och deras nyttjande och effektiviseringspotential.

3.5.1 Simanläggningar

Fritidsnämndens simanläggningar Hylliebadet och Oxievångsbadet har generellt öppet från morgon till kväll. Rosengårdsbadets utomhusbassäng, Segevångsbadet och Lindängsbadet är tillgängliga för allmänheten under sommarmånaderna. Rosengårdsbadets inomhusbassäng (25 meter) används uteslutande av föreningar, simskolor och skol-sim. Simhallsbadet är tillgängligt för allmänhetens motionssim på vardagsförmiddagar och för föreningar samt simskolor övrig tid.

Figur 1: Antal besök på simanläggningar

Under 2020 och 2021 påverkade coronaviruspandemin antalet besökare negativt på nämndens samtliga simanläggningar. När restriktionerna hävdes återgick besöksantalen till högre volymer igen. Könsfördelningen på simanläggningarna skiljer sig åt mellan anläggningarna, där anläggningarna med högst andel kvinnliga besökare är Rosengårdsbadet (62 %) och Simhallsbadet (56 %), medan Hylliebadet har lägst andel kvinnliga besökare (38 %) och Oxievångsbadet har den jämnaste fördelningen (52 % av besökarna är kvinnor och 48 % är män).

3.5.2 Bokningsbara anläggningar

De bokningsbara verksamhetsytor som fritidsnämnden disponerar över (inomhusidrottsanläggningar, ytor på idrottsplatser och i ishallar) bedöms utifrån antalet timmar som är tillgängliga för föreningar, privatpersoner och företag. För att möta föreningslivets behov kompletterar förvaltningen utbudet genom att hyra tider på andra anläggningar, exempelvis DR Cricketcenter (Sveriges enda inomhusanläggning för cricket) och Kunskapsportens arena (inomhushall för fotboll på konstgräs).

Många av fritidsnämndens anläggningar samnyttjas med grundskolor och gymnasiet, vilket kräver ett nära samarbete med grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för att säkerställa ett resurseffektivt nyttjande. De sporthallar och gymnastiksalar som byggs tillsammans med grundskolenämnden påverkas till viss del av skolornas lokalprogram. Nämnden ser även utvecklingsmöjligheter i att samnyttja skolans övriga lokaler och skolgårdar.

För att öka effektiviteten önskar fritidsnämnden utveckla samarbetet med kulturnämnden, exempelvis genom att bättre utnyttja sporthallar och gymnastiksalor på fredagskvällar och helger. I samband med planering av nya idrottshallar förs dialoger för att samtidigt tillgodose kulturnämndens behov. Efterfrågan från föreningslivet att nyttja inomhusanläggningar under sommartid, samt för evenemang utanför nämndens ordinarie öppettider ökar fortsatt. Detta ställer nya krav på nämnden att anpassa drift och personalresurser. Nämnden möter delvis dessa behov idag, men arbetet behöver fortsatt utvecklas för att nyttja anläggningsbeståndet på bästa sätt.

Fritidsnämnden mäter beläggningsgraden på vardagskvällar från 17:00 till stängning (vanligtvis mellan 21:00 och 22:00) för att bedöma hur effektivt verksamhetsytorna används. Anledningen till att beläggningsgraden främst mäts på vardagskvällar är att ytorna då övergår från skolans användning till att bli tillgängliga för fritidsförvaltningens kunder, främst föreningar och privatpersoner. På helgerna används ytorna främst för tävlingar och matcher, vilket generellt resulterar i en lägre beläggningsgrad. Detta beror på att lag spelar både hemma- och bortamatcher och att träningsverksamhet ofta inte förläggs till helger. På dagtid nyttjar skolan majoriteten av de bokningsbara verksamhetsytorna, framför allt sporthallar och gymnastiksalor, men även simhallar, ishallar och fotbollsplaner.

Det förekommer betydande variationer i beläggningsgraden mellan olika typer av verksamhetsytor, samt inom samma typ. Tabellen nedan visar beläggningsgraden under ordinarie säsong, då anläggningarna används mest intensivt av idrottsföreningar.

Tabell 4: Beläggningsgrad ordinarie säsong 2023/2024

Anläggningsytor	Antal objekt	Beläggningsgrad vardagar	Beläggningsgrad helger	Beläggningsgrad hela vecka
Sporthallsytor	27	81 %	62 %	73 %
Små gymnastiksalor	39	50 %	49 %*	50%
Stora gymnastiksalor	14	72 %	53 %**	64 %
Konstgräsytor	25	71 %***	40 %***	62 %***
Ishallar	6	80 %	76 %	78 %

*Enbart 5 av 39 anläggningar är öppna på helgerna

** 13 av 14 ytor är öppna på helger

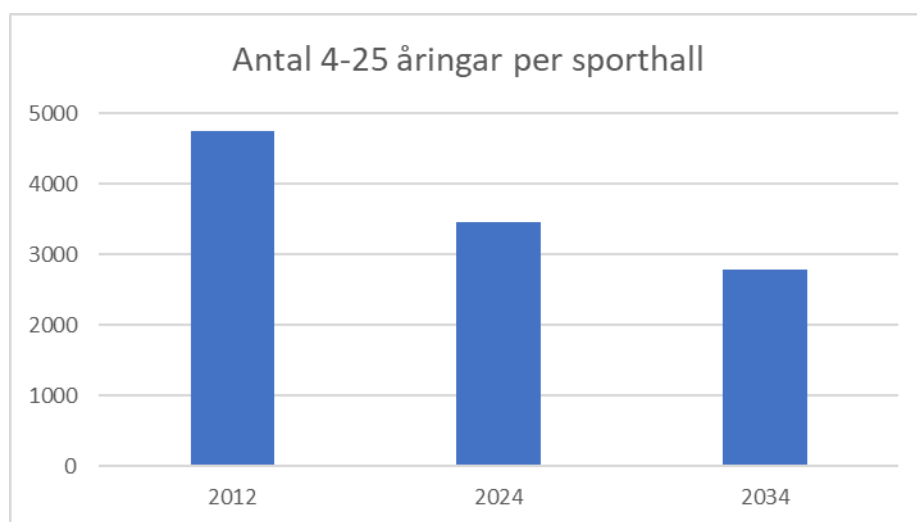
*** Beräknat på 11-spelsplaner

Generellt är beläggningen på fritidsförvaltningens anläggningar hög under vardagar, särskilt för sporthallar, stora gymnastiksalor och ishallar. Små gymnastiksalor har däremot betydligt lägre beläggningsgrad. Obokade tider under ordinarie säsong förekommer främst sent på vardagskvällar och fredagar, vilket gör dem svåra att nyttja för barn- och ungdomsverksamhet. Generellt sett är beläggningsgraden lägre utanför den ordinarie tävlings- och tränings säsongen, då majoriteten av användarna är tävlingsidrottare och nämnden utför skötsel och underhåll av anläggningarna. Under andra delar av året finns det däremot goda möjligheter för oorganiserad och spontan verksamhet, särskilt i mindre gymnastiksalor.

Ishallarnas beläggningsgrad kan verka lägre i tabellen än den faktiskt är, eftersom spolning av isen inte är inräknad. Om detta inkluderades skulle beläggningsgraden öka med 10–20 procent, vilket skulle ge en faktisk beläggningsgrad på 90–100 procent. Konstgräsyornas beläggningsgrad framstår också som lägre, då sommarmånaderna ingår i den ordinarie säsongen, trots att ytorna då används i mindre utsträckning. Under den ordinarie säsongen för utomhusytor används även bollfält och gräsytor, vilket fördelar verksamheten över flera ytor. Detta innebär att konstgräsytor har en betydligt högre beläggningsgrad under försäsongen, när de är de enda ytor som används.

Flera av de mindre, ofta äldre, gymnastiksalarna är idag inte tillräckligt ändamålsenliga utifrån föreningslivets behov och har en förhållandevis låg bokningsgrad. Detta beror ofta på begränsningar i tillgänglighet, aktivitetsutbud och yta. Parasport, lag- och gymnastikidrotter föredrar därför större gymnastiksal. Det saknas till exempel förråd i anslutning till gymnastiksalarna vilket gör att idrotter och aktiviteter som behöver särskild utrustning inte kan nyttja lokalerna på ett smidigt sätt. Antalet objekt av typen liten gymnastiksal minskar i antal som en följd av grundskoleförvaltningens utbyggnad och renovering av stadens skolor. Under de senaste åren har flertalet av dessa gymnastiksal rivits och återuppbyggs som stora gymnastiksal. Ett arbete har under 2024 inletts för att automatisera inpasseringen till stora gymnastiksal, vilket ska göra det enklare för privatpersoner och föreningar att nyttja lokalerna mer spontant.

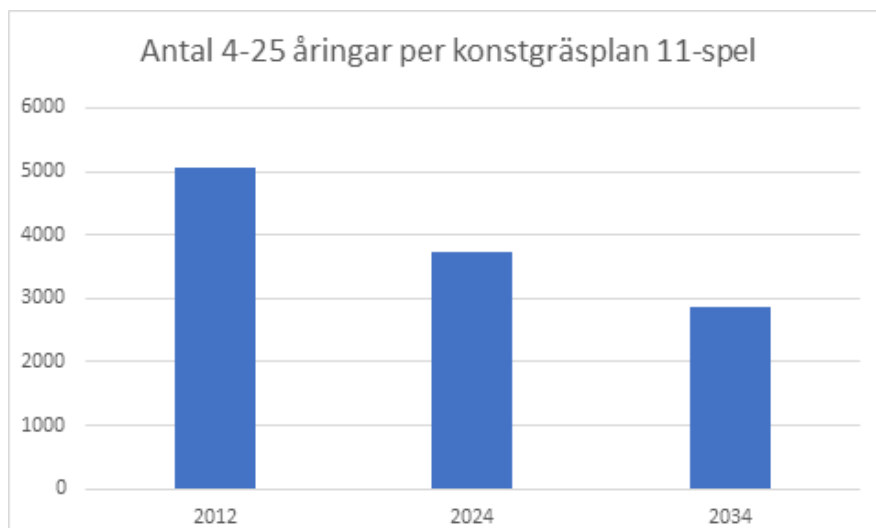
Det finns inga tydliga mönster i beläggningsgraden utifrån anläggningarnas geografiska placering i Malmö. Istället är det verksamhetens typ och kvalitet som avgör hur väl ytorna används. Beläggningsgraden är högre i idrottsspecifika anläggningar än i andra inomhusanläggningar, då dessa är specialanpassade för specifika idrotter. Sporthallar och gymnastiksal, där en större variation av idrotter utövas, har en jämnare könsfördelning än ishallar och idrottsplatser, där majoriteten av deltagarna är män.

Figur 2: Antal 4–25 åringar per sporthall

I grafen visas antalet 4–25-åringar per sporthall i Malmö enligt befolkningsprognosen. Fritidsförvaltningen förfogade över 16 sporthallar år 2012 och 27 sporthallar år 2024. Om utbyggnaden av sporthallar följer den planerade nybyggnationen förväntas antalet 4–25-åringar som behöver dela på en sporthall att minska betydligt år 2035 jämfört med 2024. Sporthallarna har haft en full beläggningsgrad trots en konstant ökning av antalet sporthallar under de senaste åren, vilket främst beror på att antalet träningstillfällen per barn har ökat. Det finns således möjligheter att, genom effektivare administration, tillgängliggöra ytorna för fler barn och unga.

Idrottsplatsernas träningsytor schemaläggs under två perioder under året, ordinarie säsong och försäsong och består av olika typer av verksamhetsytor: konstgräs, gräs, grus och bollfält. Konstgräs och gräsplaner är de ytor som har störst efterfrågan och högst beläggningsgrad. Bollfälten nyttjas i en något mindre omfattning. Bollfälten saknar belysning och är därför inte brukbara efter klockan 20:00 under ett antal månader per säsong. Nyttjandet av grusplaner är väldigt lågt och sådana ytor har minskat under de senaste åren i takt med att de har omvandlats till andra typer av verksamhetsytor. De har bland annat omvandlats till konstgräsplaner, brukshundsklubb, parkeringsyta, genomgångsboende, grundskola och förskola. Ytterligare grusplaner ska inom planeringsperioden omvandlas till konstgräsplaner. Beläggningsgraden för utomhusytorna blir något missvisande då dessa ytor har en begränsning i hur mycket de kan nyttjas på ett år som inte är i relation till den tillgängliga tiden som finns i förvaltningens bokningssystem. Utifrån att en maxgräns om 1 900 timmar per konstgräsyta och 500 timmar per naturgräsplan gäller på förvaltningens utomhusytor, kan det konstateras att dessa ytor överanvänds.

Figur 3: Antal 4–24 åringar per konstgräsplan

Figur 2 redovisar antalet individer i åldersgruppen 4–25 år per konstgräsplan 2012 och 2024. Staplarna för 2034 redovisar det prognostiserade antalet 4–25-åringar per plan under förutsättning att de nya konstgräsplaner som är beställda hos serviceförvaltningen blir färdigställda. Övriga planer som finns i planeringen men som inte är beställda räknas inte in då det inte är klart vilken typ av underlag som kan bli aktuella.

Generellt har det skett en förflyttning från grus och gräs till konstgräs som primärt underlag på förvaltningens utomhusytor. Förflyttningen har skett för att tillmötesgå de behov som finns från föreningslivet för att kunna bedriva sin verksamhet. Förändringar beror på nya normer kring standard och träningsförutsättningar vilket därmed nya krav på underlag från föreningslivet. Övergången från grus och gräs till konstgräs samt förbättrad linjering för ett ökat samnyttjande innebär också effektivare plannyttjande och möjligheter till längre säsongsträningar.

3.5.2.1 Geografisk närhet och deltagande

I analyser av vilka som nyttjar sporthallar respektive konstgräsplaner, genomförda av fritidsförvaltningen, konstateras att de allra flesta av Malmös 4–25-åringar (96 %) har en sporthall högst 1,5 kilometer från hemmet (fågelvägen), och 90 procent har en konstgräsplan inom samma avstånd. Kön fördelningen är jämn i förvaltningens sporthallar, med en liten överrepresentation av tjejer/kvinnor (56 %) respektive killar/män (44 %). Däremot dominerar antalet deltagartillfällen på konstgräsplaner av killar/män (81 %), medan endast 19 procent är tjejer/kvinnor.

Nyttjande av sporthall är enligt analysen mer beroende av vilken verksamhet som bedrivs än närhet till anläggningen. Bland de deltagartillfällen som ägt rum i sporthall är det knappt 40 procent som sker inom två kilometer (fågelvägen) från deltagarens hem. Det är med andra ord vanligare att deltagarna rör sig längre sträckor för att utöva sin idrott i en sporthall. Barn och unga som har närmare till en sporthall går inte på aktiviteter i sporthallar i större utsträckning än barn och unga som bor längre bort från en sporthall. Nyttjandet av sporthallar är inte högre i områdena närmast sporthallarna, och det är inte heller lägre i områden som ligger längre bort från en sporthall. Nyttjandet av sporthallar följer i stället ungefär samma mönster som föreningsdeltagandet överlag. Precis som föreningsdeltagandet är högre i områden med bättre socioekonomiska förutsättningar så är även nyttjandegraden av sporthallar högre i dessa områden.

Analysen för konstgräsytor visar på att den geografiska närheten till konstgräsytor får större genomslag jämfört med sporthallar, vilket kan förklaras med att verksamhet som generellt sker på ytorna är mer likriktat (främst fotboll). Däremot påverkas rörelsemönstret i deltagandet på konstgräsytor av vem/vilka föreningsverksamheten riktar sig till och vilka trösklar som finns för deltagande. Dessa aspekter är till exempel om det erbjuds pojk-/flickverksamhet, åldersgrupper, elitverksamhet, etc. Möjlighet att delta

utifrån socioekonomiska förutsättningar har även det ett viktigt samband för att förstå av vilka och i vilken omfattning som konstgräsytorna nyttjas.

3.5.3 Fritidsgårdar

Fritidsgårdverksamheten bedrivs på vardagseftermiddagar- och kvällar, helger samt skollov, med en omfattning på ca 35 timmar per vecka per fritidsgård. Besöksstatistik för fritidsgårdar mäts i antal besök per åldersgrupp. Under 2023 uppmättes 48 726 besök av målgruppen 10–12 år, 60 352 besök av målgruppen 13–15 år och 21 942 besök av målgruppen 16–19 år. Av dessa var den totala andelen tjejer 39,9 procent, andelen killar 60 procent och andelen icke binära 0,1 procent. Jämfört med 2022 har antalet besök minskat med totalt 11 procent sedan 2022, varav 11 procent för tjejer, 12 procent för killar och 50 pro för icke binära. Utöver fritidsgårdsverksamheten nyttjas fritidsgårdarnas lokaler i viss utsträckning som kontor för anställda under dagtid. Det finns här kapacitet att öka användandet av lokalerna när det inte är fritidsgårdsverksamhet där. Främst gäller det fritidsgårdar som är mindre bemannade och har fler stängda dagar under veckan. Föreningslivet skulle kunna vara en aktör som skulle kunna nyttja lokalerna i större utsträckning. Rutiner och prislista för lån av fritidsgårdslokal har tagits fram under 2024 och kommer att börja gälla från 2025.

3.5.4 Verksamhets-, kansli och samlingslokaler

Det finns i dagsläget begränsad strukturerad information över kapacitet och nyttjandegrad avseende samlingslokaler, till exempel klubbstugor och föreningscenter, som fritidsnämnden förfogar över. Dessa lokaltyper sköts och administreras av en eller flera föreningar. Det finns kapacitet att bättre nyttja lokalerna på Föreningarnas hus, Enighet sportcenter och Föreningscentret på Nobel 21 under dagtid. Vidare arbetar nämnden för att föreningar ska kunna samlokalisera sina verksamheter till samma klubbstuga och därmed effektivisera användandet av ytorna.

Nämnden ger även stöd till allmänna samlingsplatser (tidigare folkets husföreningar) som är aktiva i staden att bedriva verksamhet i lokaler i egen regi. Lokalerna som föreningarna förfogar över är fria att använda under dygnets alla timmar, och hyrs i sin tur ut till andra föreningar. Nämnden har på senare tid börjat föra statistik över antal föreningar som hyr lokaler i byggnaderna samt antalet timmar uthyrda räknat från mitten på året. Statistiken är baserad på Folkets husföreningarnas egna uppgifter. Under perioden 2023/2024 uppgav Limhamns Folkets hus att 89 föreningar hyrde deras lokaler (1480 timmar), Mottetens Folkets hus hade 58 föreningar (1762 timmar), Rosengårds Folkets hus hade 51 föreningar (1534 timmar), och Hyllie Folkets hus hade 31 föreningar (8391 timmar). Under 2024 har nämnden tagit fram en ny stödmodell och rekommenderar mer marknadsföring av lokalerna för att locka fler föreningar. Nämnden hoppas att dessa verksamheter ska fungera som ett naturligt nav och mötesplats för lokal utveckling, tillsammans med övriga föreningsdrivna mötesplatser.

3.5.5 Rekreatiomsområden

Antalet registrerade besök på Torup friluftsgård och Bulltofta motionscenter under 2023 var drygt 13 000 respektive 44 000, och andelen kvinnor 9 procent respektive 29 procent. Det innebär att antalet besökare har ökat jämfört med året innan. Siffror avser dock endast betalande besökare på gym och/eller bastu och omklädningsrum.

Vad gäller besöken av Torups rekreatiomsområde mäts besöken med hjälp av elektronisk mätare som registrerar varje person som passerar (d.v.s. inte unika besök). Enligt denna metod hade Torups rekreatiomsområde i form av skogslekplatsen och utegymmet cirka 192 000 respektive 17 700 besök.

Hyllie sportcenter nyttjas idag mestadels under eftermiddag och kvällstid samt helger. Det tyder på att det finns kapacitet att bättre nyttja lokalerna på dagtid, exempelvis genom uthyrning till skolor och andra aktörer för att öka nyttjandegraden. Nämnden tog över driften av verksamheten under slutet av 2023 och har sedan dess installerat ett system för att föra besöksstatistik. För kommande års lokalbehovsplan kommer nämnden att kunna följa upp besöksstatistik per helår på anläggningen.

4. Framtida lokalbehov

4.1 Påverkansfaktorer på nämndens lokalbehov

Fritidsnämndens lokalbehov och anläggningsutveckling påverkas av Malmöbornas efterfrågan på fritidsaktiviteter samt av ett jämlikhets-, jämställdhets-, tillgänglighets- och miljöperspektiv. Ytterligare faktorer som påverkar utvecklingen av fritidsnämndens anläggningar inkluderar idrotternas utveckling, trender inom fritidssektorn, ett regionalt perspektiv och föreningslivets behov. Nämnden för en löpande dialog med föreningslivet om utveckling och behov gällande anläggningsutveckling. Samtidigt strävar fritidsnämnden efter att skapa förutsättningar för rörelse hela livet. Det är därför viktigt att nämndens anläggningar är tillgängliga även för Malmöbor som inte är föreningsaktiva. Därför förs även dialoger med öppna verksamheter, föreningsdrivna mötesplatser och andra mindre etablerade föreningar för att skapa en bredd.

I följande delar redogörs för barn och ungas levnadsvillkor, deras preferenser samt vilken effekt den demografiska utvecklingen har på de behov som fritidsnämnden planerar för under perioden

4.1.1 Barn och ungas levnadsvillkor

Nämnden arbetar för att alla malmöbor ska ha möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid och för att det i staden ska finnas ett brett och varierat utbud så att så många som möjligt kan hitta sin plats utifrån sina intressen. Fritidsnämnden när tillsammans med kulturnämnden 82 procent av mellanstadiebarnen, 62 procent av högstadieungdomarna och 45 procent av gymnasieungdomarna i Malmö varje vecka genom sitt permanenta utbud: föreningsliv, fritidsgårdar, simhall, kulturskola och bibliotek (Blomdahl, U., Elofsson, S., Bergmark, K., 2021)². Studier som Centrum för idrottsforskning har genomfört visar samtidigt att majoriteten av barn och ungdomar i Sverige rör sig för lite och sitter stilla för mycket. Resultaten visar också att skillnaderna är stora mellan olika grupper. Killar rör sig mer än tjejer, och yngre ungdomar rör sig mer än äldre. Vissa är mycket aktiva både i skolan och på fritiden, medan andra knappt rör sig alls. Ung livsstilsundersökningen som genomförts i Malmö ger en liknande bild och uppmärksammar, förutom kön och ålder, även hur socioekonomi får betydelse för hur aktiva barn och unga är. Barn och unga som bor i socioekonomiskt svaga områden deltar i föreningslivet och det kommunalt subventionerade fritidsutbudet i mindre utsträckning än socioekonomiskt starka grupper (Blomdahl, U., Elofsson, S., Bergmark, K., 2021). Följaktligen blir barn och ungas livsvillkor centrala för deras möjligheter och begränsningar på fritiden.

Förvaltningens egna analyser av fördelningen av fritidsnämndens resursfördelning överensstämmer med Centrum för idrottsforskningens rapporter och Ung livsstils studier. De barn och unga som tar störst del av det subventionerade fritidsutbudet i Malmö återfinns i områden med högre inkomster. Samtidigt visar underlag från Region Skånes folkhälsorapport (Region Skåne, 2023)³ att unga som rör sig högre utsträckning mår bättre än de unga som rör sig mindre, vilket understryker vikten av att möjliggöra för mer rörelse och träning i olika former. Resultaten i folkhälsoenkäten styrker även bilden från Ung livsstilsundersökningen att socioekonomi, ålder och kön (utöver detta även utländsk bakgrund) spelar roll för hur fysiskt aktiv man är i sin vardag (Region Skåne, 2023). Andra studier visar dessutom att de barn och unga som har en meningsfull fritid mår bättre, vilket sammantaget visar på vikten av både rörelse samt att skapa en meningsfull fritid generellt för barn och unga (Gotfredsen & Strömbäck, 2023)⁴.

Historiskt har idrottspolitiken, både nationellt och kommunalt, samt det offentliga stödet till idrotten gynnat, legitimerat och finansierat de idrotter som är reglerade, fysiskt kraftfulla, prestations- och

² Blomdahl, U., Elofsson, S., Bergmark, K. (2021) *Ung livsstil Malmö: En studie om levnadsvillkor, delaktighet och preferenser i åldersgruppen 10–19 år*. Malmö Stad. ISBN: 978-91-639-8139-5

³ Region Skåne. (2023). *Folkhälsorapport Skåne 2023*. Region Skåne. <https://utveckling.skane.se/digitala-rapporter/folkhalsorapporten2023/>

⁴ Gotfredsen, A., Strömbäck, M. (2023). *Fritidens betydelse för ungas psykiska hälsa – rättigheter, möjligheter och hinder*. FORTE: Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd. ISBN: 978-91-88561-54-1

tävlingsinriktade menar Hans Bolling (Faskunger & Sjöblom, 2017)⁵. Detta har bland annat medfört att tävlingsidrotten dominerar när det gäller tillgång till idrottsanläggningar på bekostnad av hälsoinriktad motionsidrott utan tävlingsinslag (Faskunger & Sjöblom, 2017).

Det är ofta tävlingsinriktade och lokalt dominerande klubbar, föreningar och idrotter - populära och väl förankrade i lokalsamhället - som har haft störst möjlighet att bedriva påverkansarbete för att få sina behov tillgodosedda samt nå medial uppmärksamhet. Mindre idrotter med behov av specialanläggningar har generellt svårare att göra sina röster hörda. Flera forskare har visat att den offentliga utbyggnaden av idrottsanläggningar under 2000-talet i hög utsträckning har påverkats av särintressen (politiska, medlemsinriktade, kommersiella), vilket indirekt har styrt vilka idrottsanläggningar som uppförts och vilken utformning dessa har fått (Faskunger & Sjöblom, 2017).

Fritidsnämndens anläggningar finns relativt väl utspridda geografiskt och därmed tillgängligt för barn och unga. Men förvaltningens analyser av användandet av sporthallar respektive idrottsplatser visar på att närhet inte är en garanti för att barn i närområdet kommer ta del av verksamhet som erbjuds där i högre utsträckning än andra barn. Analysen visade att erbjuden verksamhet på platsen har större betydelse än den geografiska platsen i sig. Därmed kan konstateras att enbart satsa på en bättre geografisk spridning av kultur- och fritidsutbudet därför inte är tillräckligt för att skapa jämlika förutsättningar för en meningsfull och utvecklande fritid för Malmös unga.

För att öka deltagandet bland barn och unga som i lägre utsträckning tar del av stadens samlade kultur- och fritidsutbud kan även andra trösklar behöva sänkas. Detta gäller framför allt de instrumentella verksamheterna såsom idrottsföreningar och det traditionella utbudet i kulturskolan. Trösklar som i dagsläget hindrar deltagande handlar bland annat om brister i utbud/typ av aktiviteter som erbjuds, höga kostnader för deltagande i förening och brister i utformning av verksamhetens innehåll som kan leda till att alla barn inte känner sig välkomna till eller trygga i aktiviteten.

Det kommunalt subventionerade fritidsutbudet är viktigt men kan i mer begränsad utsträckning påverka barn och ungas totala fysiska aktivitet. Fysisk rörelse sker företrädesvis genom ett allmänt aktivt liv, i transporter, i lek, i naturen mm. Det kommunalt subventionerade fritidsutbudet kan göra stor skillnad för de som behöver det mest, om det utformas och anpassas så att det når fram till dessa. Det kan i ett större perspektiv bidra till en meningsfull fritid och sammanhang för barn och unga genom att skapa inkluderande aktivitetsytor där de kan utöva självförverkligande, vare sig det är idrottsytor eller öppna mötesplatser. *Vägar till en jämlik fritid* (Tahvilzadeh, N., Kings, L., Nazar, A., 2023)⁶, visar att även aktiviteter som inte är fysiskt betingade i samma utsträckning som idrott också fyller en viktig funktion för barn och ungas välbefinnande. Dessa aktiviteter beskrivs som expressiva fritidsaktiviteter, såsom att bara umgås med andra ungdomar på en mötesplats eller att spela spel, etc. Dessa bidrar till en meningsfull fritid för många som annars inte deltar i det traditionella föreningslivet, men får samtidigt inte samma resurser som aktiviteter utförda av det traditionella föreningslivet (Tahvilzadeh, Kings, L., Nazar, A., 2023).

En grupp av barn och unga som i större utsträckning än andra möter hinder för att delta i fritidsaktiviteter är unga med funktionsnedsättning. Studier har återkommande kunnat konstatera att personer med funktionsnedsättningar har avsevärt sämre möjligheter till en meningsfull och utvecklande fritid (Myndigheten för delaktighet, 2020)⁷ och det är även något som Sverige kritiserats för av FN:s barnrättskommitté. Enligt Svenska parasportförbundet är ett hinder att personer med funktionsnedsättning inte får ledsagning för att delta i fritidsaktivitet eller att de inte har möjlighet att ta

⁵ Faskunger, J., Sjöblom, P. (2017). *Idrottens samhällsnytta: En vetenskaplig översikt av idrottsrörelsens mervärden för individ och samhälle*. (FoU-rapport 2017:1). https://www.rf.se/download/18.7e76e6bd183a68d7b7114d3/1664975873174/FOU2017-1-Idrottens%20samhällsnytta_Tavlingsidrott%20och%20folk_halsa_en%20anomal%20eller%20en%20naturlig%20kombination.pdf

⁶ Tahvilzadeh, N., Kings, L., Nazar, A. (2023). *Vägar till en jämlik fritid: En studie om meningsfull fritid och ojämlikt deltagande i Malmö stads fritidsutbud*. (ISBN: 978-91-89504-55-4). Södertörns högskola.

⁷ Myndigheten för delaktighet. (2020). *Aktiv fritid: Redovisning av ett regeringsuppdrag om att kartlägga lokala och regionala satsningar samt tillgången till fritidshjälpmedel*. (Nummer 2020:6). ISBN: 978-91-87883-68-2

med sig sitt fritidshjälpmiddel i färdtjänstfordonet. Ett annat hinder kan vara att en idrottshall inte är tillgänglighetsanpassad. En förbättrad fysisk tillgänglighet samt att skapa bättre förutsättningar för parasportsföreningar och andra aktiviteter för personer med funktionsnedsättning utgör grundläggande delar i nämndens jämlikhetsarbete och en viktig faktor i anläggningsutvecklingen. Det är också en grupp med stora skillnader (ex. funktion, ålder och levnadsvillkor) som påverkar de enskilda personernas behov och önskemål. Det saknas i dagsläget forskning kring preferenser hos barn och unga med funktionshinder. För att bättre förstå barn och ungas levnadsvillkor och fritidsvanor i en lokal kontext har fritidsförvaltningen tillsammans med kulturförvaltningen under hösten 2024 genomfört undersökningen Ung Livsstil i anpassad grundskola och gymnasieskola. Detta kommer att utgöra ett viktigt underlag för nästa års lokalbehovsplan.

4.1.2 Barn och ungas preferenser

Ung livsstilsundersökningen, senast publicerad 2021, utgör en viktig utgångspunkt i arbetet med att beakta preferenser kopplat till den prioriterade målgruppen barn och unga. I alla tre skolstadierna har barn och unga fått svara på frågan om vilka idrotts- och fritidsanläggningar som de tycker att Malmö stad ska satsa på. Gym (inomhus) är den typ av idrotts- och fritidsanläggning som flest högstadieungdomar (36%) och gymnasieungdomar (40%) tycker att staden ska satsa på, följt av simhallar/badhus (32% respektive 29%) och fotbollsplaner (22% respektive 21%). I mellanstadiet tycker flest barn att staden ska satsa på simhallar/badhus (31%), följt av fotbollsplaner (21%) och sporthallar (14%). Skillnaderna är dock stora mellan tjejer och killar i alla tre stadierna. Se hela resultatet i Ung livsstilsundersökningen 2021.

På frågan om vilken ny aktivitet de unga skulle vilja börja med har flest tjejer svarat att de vill börja med dans i både mellanstadiet (16%), högstadiet (20%) och gymnasiet (17%). Bland killar kommer fotboll på första plats i alla tre stadierna (13% i mellanstadiet, 12% i högstadiet, 9% i gymnasiet). I tonåren vill också killar och tjejer i stor utsträckning börja med styrketräning (gym). Högt på killarnas önskemål i alla tre stadierna kommer även basket, boxning och andra kampsporter. Ridning, fotboll och basket finns i alla tre stadierna högt upp bland tjejers önskemål. Att börja med gymnastik kommer på andra plats bland tjejernas önskemål i mellanstadiet. I tonåren finns inte gymnastik med bland de idrotter som tjejer i stor skala vill börja med. Framträdande i statistiken är att önskan om att delta i dans- respektive gymaktiviteter delas av unga oberoende av socioekonomi, vart man bor i staden eller ålder. Dessa preferenser behöver tillgodoses för att fler unga ska vara fysiskt aktiva på sin fritid. Unga i Malmö har i en större utsträckning efterfrågat gym (inomhus), simhallar/badhus, badplatser utomhus med aktiviteter och ytor för spontanidrott, samtidigt som önskan om att satsa på inomhushallar för fotboll minskat.

Under 2023 gjordes en gymutredning som ett resultat av Ung livsstil, för att utreda vilka önskemål/behov och efterfrågan det fanns kring att ha ett ungdomsgym (Malmö Stad, 2023). I utredningen konstateras att fritidsförvaltningen ser en möjlighet att ytterligare utveckla och nischa förvaltningens gymverksamheter till de prioriterade målgrupperna barn/unga, personer med funktionsnedsättning och äldre. Detta skulle kunna ske genom till exempel riktad marknadsföring till dessa grupper, avsatta tider för respektive målgrupp och/eller särskilt rabatterade priser till exempel för personer som kan uppvisa Malmönyckeln (avsedd för personer med funktionsnedsättning) eller barn/ungdomar som är aktiva besökare inom fritidsgårdsverksamheten (enligt fritidsgårdarnas samtyckeregister). Det är också möjligt att utveckla samarbetet mellan gymanläggningarna och fritidsgårdarna för fler planerade besök, även om detta då inte kan bli spontana gymbesök utan tidsbestämda. Utredningen slår fast att konceptet som presenteras är lämpligast för Bulltofta motionscenter och att förvaltningens avdelning för bad, rekreation och fritidsgårdar har fått i uppdrag att vidare utreda ett koncept där förvaltningens gymanläggningar särskilt riktas till fritidsnämndens prioriterade målgrupper genom såväl prissättning, tillgänglighet som personal på plats för stöttning och guidning (Malmö Stad, 2023).

Under 2020 utfördes också förvaltningen en ungdomsdialog där ungdomar som arbetade på Ung i sommar deltog i workshops och diskuterade bland annat frågor kopplat till multiytor och gym (Malmö Stad, 2020). Under ungdomsdialogen framhölls behovet av mycket personal och instruktörer för att skapa ett säkert och välfungerande gym. Ett stort, luftigt och fräscht gym med bra maskiner och möjligheter för både individuell och gruppträning efterfrågades. Viktigt är också att gymmet placeras nära bostäder och skolor för enkel tillgång och att det finns utrymmen och tider som enbart är för tjejer. Det ska vara enkelt att bli medlem och priset bör vara överkomligt för ungdomar. Gällande multiytor fanns en önskan om en

varierad användning av ytan, med sektioner för olika aktiviteter, för att skapa en mer attraktiv och funktionell plats för ungdomar. Viktiga punkter för tillgänglighet och trygghet, var lättillgängliga kollektivtrafikförbindelser och cykelvägar, bra belysning och insyn för ökad trygghet, möjlighet att ha olika åldersindelningar för aktiviteter, samt att platsen ska kännas välkomnande och trygg med närvaro av människor, gärna vuxna (Malmö Stad, 2020).

Under 2024 och i anslutning till framtagandet av denna lokalbehovsplan gjordes en uppföljande ungdomsdialog för inomhusmiljöer. Dialogen gjordes med fyra referensgrupper; ungdomar på Funka, Lorensborg och Tegelhusest fritidsgård samt gymnasieförvaltningens ungdomsråd, där de på workshops fick ge förslag på och diskutera vad en framtida sporthall, fritidsgård samt tom industrilokal ska innehålla för fritidsaktiviteter. Resultatet visade att ungdomarna för alla lokaler önskade många olika utrymmen under samma tak som erbjuder olika aktiviteter, att både olika idrotter och mer expressiva aktiviteter går att utföra under samma tak vilket visar behovet av multifunktionella anläggningar. De uttryckte även önskan om lägre trösklar att kunna vara i och delta i aktiviteter i sporthallar spontant men organiserat av vuxna, att kunna umgås med vänner och att kunna fika eller äta i anläggningen.

4.1.3 Målgruppen 65+ levnadsvillkor

Det brukar sägas att Malmö är en ung stad, sett till befolkningens åldersstruktur. Faktum är att staden samtidigt har en förhållandevis stor andel äldre invånare, en grupp som dessutom förväntas växa markant de kommande åren. Vid årsslutet 2023 hade Malmö 359 260 invånare. Av dessa var 54 945 personer som var över 65 år gamla. Alltså utgör målgruppen ca 15,2 procent av stadens totala befolkning. De äldre är generellt sett pigga och friska på ett annat sätt idag än för bara ett par decennier sedan. Vi blir äldre till stor del tack vare förbättrad fysisk och psykisk hälsa (RF 2022, Region Skåne 2020 & WHO 2019). Fysisk aktivitet har visat sig vara en viktig påverkbar faktor när det kommer till att förebygga sjukdom, både fysisk och psykisk sådan. Andelen invånare 65 år och äldre som uppnådde den rekommenderade nivån av fysisk aktivitet 2019 var ca två tredjedelar. Det fanns stora skillnader mellan olika grupper som främst kopplas till utbildning och födelseregion (Region Skåne, 2021). Det är dock inte enbart föreningsaktiva äldre i idrottsföreningar som åtnjuter förbättrad hälsa till följd av sitt föreningsengagemang. Livsstilsstudier visar att äldre som är sociala och ägnar sin fritid åt intressen har ett bättre psykiskt välmående samt lever längre. Folkhälsomyndigheten uppger bland annat social gemenskap och meningsfullhet i vardagen som två viktiga faktorer som ger äldre en allt bättre psykisk hälsa (Folkhälsomyndigheten, 2022).

Målgruppens delaktighet i föreningslivet var enligt förvaltningens verksamhetsdata ca 13,5 procent under 2023. Föreningsdeltagandet skiljer sig i de olika stadsdelarna, där de centrala delarna har ett lägre deltagande än de yttre. Forskning visar att olika generationer har olika preferenser när det kommer till intressen och fritidssysslor. Enligt förvaltningens statistik så är de föreningar som har flest medlemmar bland de äldre målgrupperna oftast kategoriserade som pensionärsföreningar. I dessa föreningar bedrivs olika former av verksamhet, allt ifrån bridge, bowling, boule till canasta, dans och mötesverksamhet. Många föreningar bedriver inte samma typ av aktiviteter som föreningar med yngre målgrupper, vilket också lyfts fram flera gånger under intervjutillfällena som har genomförts. Ett intressant exempel som går att utläsa från Malmö stads närvarostatistik för föreningslivet är att det finns fler föreningsaktiva 80-åringar än 65-åringar. Detta kan bero på att de föreningar i staden med pensionärer som målgrupp tenderar att ha högre medelålder bland sina medlemmar. Generellt sett är målgruppen 65+ som mest aktiv upp till 80-årsåldern. Kvinnor är föreningsmedlemmar i högre utsträckning samt mer aktiva än män i samma ålder.

Precis som för föreningslivet i stort upplever målgruppen lokalbrist för att utföra sina föreningsaktiviteter, enligt förvaltningens föreningsrapport från 2023. Det efterfrågas också anpassade lokaler av föreningarna med verksamhet för 65+ i Malmö. Behovet av olika typer av lokaler var det vanligaste svaret på frågan kring föreningarnas behov i dagsläget. Detta är en utmaning som föreningarna uppger att de har kämpat med under längre tid. För den äldre målgruppen blir aspekter som tillgänglighet, geografisk placering, trygghet och kommunikationsförbindelser extra viktiga enligt föreningarna. Rapporten lyfter också att det rådande ekonomiska läget påverkar föreningarna och dess medlemmar, vilket bidrar till att föreningarna exempelvis anpassar sina verksamheter till tider då bussresor är gratis för seniorer. Vidare framkom i

rapporten att föreningar upplever hinder att ha en mer öppen verksamhet och därmed möjlighet att rekrytera nya medlemmar i och med fritidsnämndens rådande regelverk för bidrag.

4.1.4. Målgruppen 65+ preferenser

Nämnden har i dagsläget inte genomfört någon studie över vad målgruppen 65+ önskar gällande deltagande i fritidslivet, och utgår därför från verksamhetsdata över nuvarande aktiva föreningsmedlemmar i staden samt den föreningsrapport som genomfördes under 2023 med verksamma föreningar och dess medlemmar. De vanligaste verksamheterna som målgruppen 65+ ägnar sig åt är övrig verksamhet, fröddrott (som oftast innefattar Friskis och svettis som är en populär aktör som registrerar nästintill all sin verksamhet som fröddrott), bowling, golf och dans. Så kallad ”övrig verksamhet” är den överlägset vanligaste verksamhetstyp som rapporterats in till fritidsförvaltningen med deltagare som är över 65 år. Kategorin innefattar möten och andra typer av sociala aktiviteter, exempelvis musei- och studiebesök, bridgespel, föreläsningar med mera. Bowling är den vanligaste idrotten som pensionärer ägnar sig åt, av de verksamheter som registrerats hos fritidsförvaltningen. I övrigt är det värt att notera att föreningsaktiva över 65 år primärt ägnar sig åt fysisk rörelse i verksamheter med gruppträningar, snarare än verksamheter som individuella träningspass.

Majoriteten av respondenterna i den enkät som gjordes i förvaltningens föreningsrapport från 2023 svarade att de upplever att de generellt sett är nöjda med det föreningsliv som erbjuds till målgruppen i staden, och även gällande fritidsutbudet i sitt närområde. Däremot upplevde boende i de centrala delarna av Malmö stadens fritidsutbud sämre än övriga delar, vilket stämmer överens med skillnaden mellan stadsdelarnas föreningsaktivitet. Samtidigt önskar den tillfrågade gruppen i de centrala delarna att besöka mer öppen föreningsverksamhet utan krav på medlemskap. Det finns en stor variation i vad målgruppen ser fram emot i sin föreningsidrott men genomgående är att de sociala aspekterna lyfts fram som något positivt. Träning, glädje, tävlingsmomentet och möjligheten att lära sig något nytt är faktorer som upplevs vara motiverande. De äldre ser en förening som hälsofrämjande om den kan erbjuda en anpassad verksamhet med varierat utbud och hög trivselseffekt. Målgruppen lyfter även fram vikten av att det ska vara enkelt att börja samt fortsätta i föreningen.

4.1.4 Målgruppen personer med funktionsnedsättnings livsvillkor

Det finns inget register i Sverige över alla personer med funktionsnedsättning. Det gör att den statistik som finns kommer från olika undersökningar där personer med funktionsnedsättning kan jämföras med den övriga befolkningen. Ett sätt att följa utvecklingen mot det funktionshinderspolitiska målet är att jämföra delaktighet och levnadsvillkor mellan personer med funktionsnedsättning och övrig befolkning. Några stora svenska urvalsundersökningar har med frågor om funktionsnedsättning. Andelen personer med funktionsnedsättning varierar från cirka 10 procent till 36 procent. Variationen beror på hur frågan är formulerad i undersökningen, hur gruppen definieras och hur undersökningen genomförs. Frågan ”Har du en funktionsnedsättning?” ger en mindre andel personer än om det är flera frågor som tillsammans skapar en definition av funktionsnedsättning. Sådana frågor kan exempelvis handla om långvarig sjukdom, syn-, hörsel- och rörelseförmåga eller svårigheter att minnas. Personer som tillhör en eller flera av dessa kategorier definieras då som att de har en funktionsnedsättning.

I Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät använder myndigheten flera frågor som tillsammans ger en andel på drygt 20 procent av personer med funktionsnedsättning i åldrarna 16–84 år. Av statistiken framgår att personer med funktionsnedsättning bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som sämre än övriga befolkningen. Endast 43 procent av personer med funktionsnedsättning bedömer sin hälsa som bra eller mycket bra, medan motsvarande siffra för övriga befolkningen är 80 procent. Förutom fysisk tillgänglighet är ekonomiska förutsättningar en viktig faktor för en aktiv fritid. Statistiska centralbyrån (SCB) räknar med att omkring 36 procent av befolkningen har någon form och grad av funktionsnedsättning. Nästan 11 procent har fler än en funktionsnedsättning samtidigt. I SCB:s undersökning av levnadsvillkoren uppger 13 procent av personer med funktionsnedsättning att de inte har råd att delta i en fritidsaktivitet under 2022. Detta att jämföra med 5 procent av befolkningen i övrigt.

Myndigheten för delaktighets (MFD) senaste uppföljning av levnadsvillkoren år 2023 visar att andra bestämningsfaktorer i kombination med en funktionsnedsättning har avgörande betydelse för

utvecklingen av levnadsvillkor. Det innebär också att de personer med funktionsnedsättning som redan tidigare lever med särskild risk för utsatthet är bland dem som drabbas hårdast vid lågkonjunktur och nedskärningar. Stora lokala skillnader i tillämpningen av individuella stödinsatser, liksom besparingar i kommuner och regioner, leder till att många personer med stora stödbehov upplever vardagen som allt mer otrygg och oförutsägbar. Många uppger att det gör det svårare att komma ut på arbetsmarknaden, utöva fritidsaktiviteter, påbörja och slutföra studier eller yrkesutbildning.

4.1.5 Målgruppen personer med funktionsnedsättnings preferenser

Nämnden har i dagsläget inte genomfört någon djupgående studie över vad målgruppen personer med funktionsnedsättning önskar gällande deltagande i fritidslivet, och utgår därför från verksamhetsdata över nuvarande aktiva föreningsmedlemmar i staden. Nämnden analyserar aktivitetsgrad utifrån funktionen ”Extra stöd” vid närvaroregistrering som föreningar använder för att registrera och söka bidrag för malmöbor med funktionsnedsättning. Funktionen kan användas för samtliga åldersgrupper men av integritetsskyddande skäl är det föreningen som avgör om och när en deltagare registreras med extra stöd. Föreningar använder funktionen främst i syfte att beviljas bidrag för malmöbor i åldern 26–64 år med funktionsnedsättning. Ur bidragssynpunkt finns det därmed ingen anledning för förening att närvaroregistrera en person i ålder 4–25 år eller +65 år som extra stöd. Analys över faktiskt antal deltagare med funktionsnedsättning som deltar i föreningsaktivitet kan därmed inte sammanställas utan data baseras på antal deltagare som närvaroregistrerats som extra stöd.

Under 2023 har ca 100 föreningar närvaroregistrerat 1 654 bidragsberättigade deltagare med funktionen extra stöd, fördelningen är 817 kvinnor och 837 män. Antal deltagartillfällen som närvaroregistrerats som extra stöd var 43 661 deltagartillfällen, 19 201 för kvinnor och 24 460 för män. Baserat på närvaroregistrering är det främst föreningar med verksamhet som uttalat riktar sig till personer med funktionsnedsättning, exempelvis FIFH och DHR-Malmö som närvaroregistrerar deltagare med extra stöd och står för majoriteten av de närvaroregistrerade deltagarna. Parasport är den verksamhet med högst närvaroregistrerade deltagartillfällen, därefter öppen verksamhet, mötesverksamhet, egen verksamhet, lägerverksamhet och arrangemang.

En Ung livsstilsstudie med inriktning mot anpassad skola har påbörjats under 2024 och förväntas sammanställas under 2025. Denna studie kommer att ge möjlighet för nämnden att analysera och beakta målgruppens behov och önskemål för fritidsaktiviteter inför kommande lokalbehovsplan.

I juni 2023 startades förvaltningen en utredning av stödet till föreningar som erbjuder aktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Utredning har sin grund i att flera av deltagarna i FRISKUS-gruppen i juni 2023 lyfte en problematik för föreningar som bedriver verksamhet för personer med funktionsnedsättning att delta i gratis aktiviteter inom ramen för Kul i Malmö. Flera deltagare lyfte också att nedskärningar och förändrade arbetssätt inom Malmö stad och Region Skåne kommer påverka personer med funktionsnedsättning negativt samt att möjligheterna för målgruppen att skapa sig en meningsfull fritid kommer minska. Målet med utredningen var att utveckla förvaltningens befintliga stöd till personer med funktionsnedsättning med särskild inriktning på drop-in, lovverksamhet och Parasportguiderna.

Utredningen pekar också på att för att nå målgruppen så kan samlokalisering av aktiviteter vara en lösning, det vill säga att klustra ett antal aktiviteter för målgruppen på en plats och att konceptet ”ta aktiviteten till målgruppen snarast än att ta målgruppen till aktiviteten” bör testas och utvecklas med fokus på de befintliga platserna där målgruppen befinner sig redan idag. För att underlätta detta arbete behövs det en kartläggning/inventering av vilka föreningar som är erfarna och vänder sig till målgruppen samt platser där målgruppen befinner sig för att underlätta handläggarnas uppsökande arbete och uppstart av samverkan kring drop-in/lovaktiviteter. Utredningen pekar även på att om ordinarie verksamhet för personer med funktionsnedsättning inte fungerar och inte kan planeras hållbart så kommer drop-in/lovaktiviteter vara meningslösa då det inte kommer finnas en verksamhet att lotsa i. Och eftersom ledarfrågan är en av de viktigaste frågorna enligt föreningarna för att försäkra verksamhetens kvalitet, säkerhet och hållbarhet så är rekommendationen att utökat ledarstöd utreds vidare även inom ramen för den pågående utredningen av aktivitetsstöd.

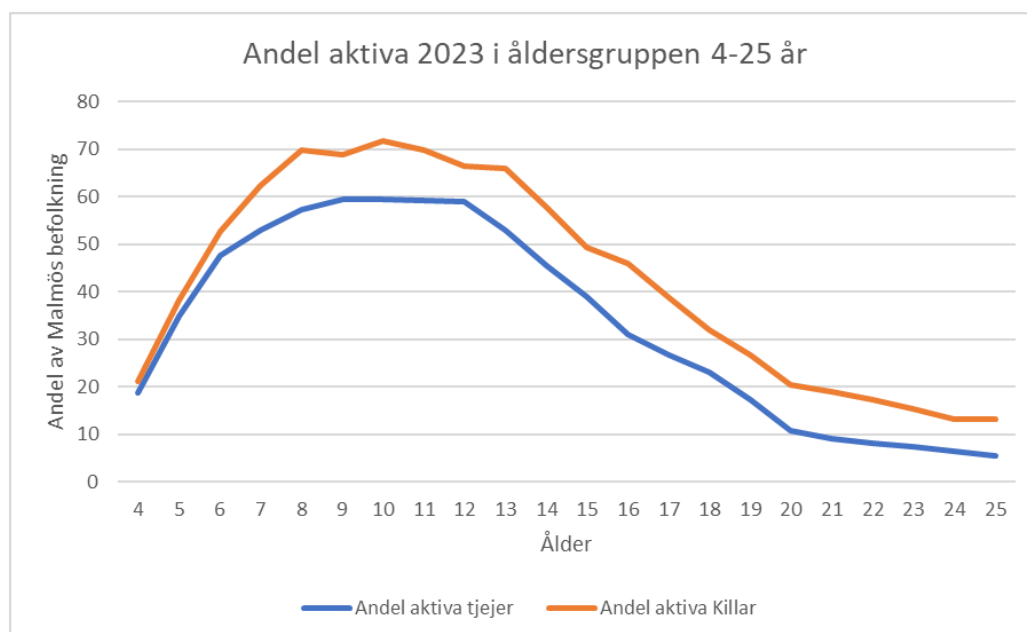
4.1.6 Befolkningsutveckling

Med utgångspunkt i fritidsnämndens målgruppers behov samt befintligt lokalbestånd måste staden planera för nya fritidsanläggningar och lokaler när staden växer och Malmös invånarantal ökar.

Befolkningsprognosen, tillsammans med stadsbyggnadskontorets kapacitetsberäkningar till översiktsplanens utbyggnadsstrategi, utgör viktiga planeringsverktyg. I utbyggnadsstrategin identifieras områden med utbyggnadskapacitet i två etapper: etapp 1, som innebär att detaljplanering ska inledas inom 1–10 år (vilket möjliggör färdigställande senast år 2036), och etapp 2, som innebär att detaljplanering ska inledas om 11–20 år. Prognoser för byggstarter från stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret används också för att göra antaganden om hur den prognosticerade befolkningsökningen enligt befolkningsprognosen fördelas mellan stadens olika delar.

Enligt den senaste befolkningsprognosen kommer befolkningen att öka med drygt 3 000 personer per år, och för perioden 2024–2033 förväntas Malmös befolkning öka med 11 procent. Totalt förväntas Malmö ha omkring 396 000 invånare år 2034, med den största ökningen i gymnasieåldern (15 %) samt bland de som är 80 år eller äldre (33 %). Den senaste befolkningsprognosen visar även att en av fritidsförvaltningens prioriterade målgrupper, 4–25-åringar, endast kommer att öka med 3 procent (2 639 personer) under denna period.

Fritidsnämndens övergripande mål är att erbjuda en meningsfull fritid för unga Malmöbor genom tillgång till lokaler och aktiviteter. Statistiken visar att en betydande andel av stadens barn och unga deltar i fritidsnämndens subventionerade verksamhet, där fler pojkar än flickor är aktiva. Grafen i figur 4 nedan ger en översikt av hur stor del av befolkningen i olika ålderskategorier inom målgruppen 4–25 år som deltar i de aktiviteter och använder de lokaler som tillhandahålls av fritidsnämnden. Figur 4 visar tydligt att yngre Malmöbor är mer engagerade i dessa aktiviteter jämfört med äldre åldersgrupper.

Figur 4: Andel aktiva 4-25-åringar i relation till Malmös befolkning.

Fritidsnämnden använder begreppet *deltagartillfälle* för att mäta aktivitetsgraden bland Malmöborna. Ett deltagartillfälle avser en aktivitet som en person har genomfört och som har rapporterats in av en förening vid bidragsansökan till fritidsförvaltningen. Varje deltagartillfälle är därför kopplat till en specifik förening, person och aktivitet. Genom att sammanställa antalet deltagartillfällen från olika åldersgrupper och jämföra dem med Malmö stads befolkningsprognos kan en uppskattning av framtida deltagartillfällen göras. Uppskattningen bygger på antagandet att andelen deltagare inom de olika åldersgrupperna förblir konstant under den kommande tioårsperioden och att deras aktivitetsgrad förblir oförändrad. Detta innebär att uppskattningen baseras på antagandet att föreningarna även framöver kommer att rapportera

in deltagartillfällen för personer med samma ålder, bakgrund och kön som idag, trots eventuella förändringar i befolkningsprognosen. Tyvärr går det inte i dagsläget att sammanställa ett tillförlitligt underlag kring var deltagartillfällena utförs. Utifrån vilka verksamheter som rapporteras in kan det dock konstateras att drygt 80 procent av de inrapporterade deltagartillfällena utförs på fritidsförvaltningens anläggningar.

Under perioden 2026–2035 förväntas antalet inrapporterade deltagartillfällen för barn och unga mellan 4 och 25 år minska med två procent, huvudsakligen på grund av en nedgång bland barn i åldern 8–13 år. Denna minskning kompenseras delvis av en ökning i deltagartillfällen bland personer i gymnasieåldern. Det är dock viktigt att påpeka att denna ökning inte innebär att nya delar av målgruppen nås, utan att samma typ av gymnasieungdomar som redan är aktiva fortsätter att delta i verksamheten. Därmed innebär kompensationen ingen verklig breddning av målgruppen.

Minskningen av deltagartillfällen är relativt liten (-2 %) för målgruppen 4–25 år, vilket innebär att behovet av nya idrottsanläggningar kvarstår. Om målet är att bredda målgruppen och öka deltagandet bland de grupper som idag inte deltar i verksamheten, behöver fler idrottsanläggningar byggas, samtidigt som satsningar görs på att utveckla befintliga anläggningar och säkerställa att dessa har en hög nyttjandegrad.

Samtidigt förväntas målgrupperna för badhus och fritidsgårdar att växa, vilket kan skapa ett ökat tryck på dessa anläggningar. Denna tillväxt påverkar inte direkt antalet deltagartillfällen som rapporteras av föreningar, men är viktig för den övergripande kapacitetsplaneringen. Badhus och fritidsgårdar attraherar andra delar av fritidsnämndens målgrupp än idrottsanläggningarna, vilket innebär att hela spektrumet av behov och efterfrågan måste beaktas.

En annan åldersgrupp som enligt Malmö stads befolkningsprognos kommer att öka är gruppen 65 år och äldre, särskilt de som är 80 år eller äldre. För närvarande utgör individer från denna målgrupp en relativt liten andel av de som nyttjar nämndens olika verksamheter och faciliteter. I takt med att gruppen växer och fler satsningar görs från fritidsnämndens sida, kan det medföra en ökad efterfrågan på fritidsförvaltningens verksamheter och faciliteter från denna målgrupp.

Befolkningsutvecklingen medför att fritidsnämnden behöver säkerställa tillgången till fler idrottsanläggningar och anpassa befintliga lokaler för att möta den förväntade efterfrågan. Även om deltagartillfällena för barn och unga minskar marginellt, kvarstår behovet av resurser för att stödja en bredare målgrupp och öka tillgängligheten. Dessutom kräver det växande behovet från äldre samt ett eventuellt ökat nyttjande av badhus och fritidsgårdar en strategisk kapacitetsplanering för att långsiktigt kunna möta olika gruppers behov.

5. Nämndens förväntade framtida lokalbehov

5.1 Simanläggningar

Fritidsnämndens behovsanalys beträffande ytor för simundervisning och simträning visar att Malmö är i ett stort behov av fler simytor. I undersökningar om vilka som besöker simhallar har det konstaterats att de nyttjas av andra målgrupper än de som till störst del subventioneras av nämndens bidragssystem. Simhallar brukar räknas som expressiva fritidsaktiviteter². Dessa anläggningar och aktiviteter besöks oftare av de barn och unga som av olika skäl inte söker sig till organiserad och regelstyrd verksamhet, och att de därmed fungerar kompensatoriskt. Nämnden arbetar kontinuerligt för att kunna möta behovet av simytor i staden.

En badutredning som förvaltningen har genomfört under 2024 lyfter behovet av framtida simhallar samt allmänhetsbad i staden. Resultaten från Ung Livsstil (2020/21) visar att barn och unga gärna önskar att kommunen satsar på badhus. Det projekteras för en ny simanläggning i Heleneholm med planerad byggstart 2026 och med fokus på simskola och föreningslivet. I fritidsförvaltningens behovsutredning kopplat till simanläggningen konstaterades en förväntad befolkningstillväxt i den berörda åldersgruppen och att simkunnigheten var för låg, särskilt i socioekonomiskt utsatta stadsdelar.

Utöver det planeras även en ny simanläggning på stadionområdet för att kunna möta skolidrottens och föreningars behov av en funktionell anläggning för flera vattenidrotter, inkl. en simhoppsanläggning, och som ersättning för Simhallsbadet som är på väg att nå sin tekniska livslängd. Simanläggningen på stadionområdet kommer säkerställa att bland annat simhoppsföreningar och vattenpoloföreningar har någonstans att utöva sin sport när hoppbassängen på Simhallsbadet rivs. Inriktningen för stadionområdets simanläggning började som ett arenabad med publikkapacitet för nationella evenemang för att sedan gå över till en anläggning främst för sim- och hoppträning med fokus på föreningslivet. Anledningen till inriktningsändringen har bland annat berott på omvärlden. Flera storstäder i Sverige planerar att bygga stora arenabad med publikkapacitet som kostar åtminstone en miljard kronor. Konkurrensen om ganska få större evenemang blir därför för stor för att rättfärdiga kostnaden för ett arenabad. Fritidsförvaltningen har av stadsfastigheter beställt en utredning som ska klargöra livslängden på Simhallsbadet, inklusive hoppbassängen. Utredningen ska visa på investeringsbehovet för att hålla anläggningen i dugligt skick de kommande 10 åren, och beräknas vara färdigställd under våren 2025.

Befolkningsprognosen pekar på att Malmö kommer att växa med 9 procent till strax under 400 000 personer mot planeringsperiodens slut. Samtidigt har Hylliebadet redan nu nått sin kapacitetsmaximerade beläggning. Därav planeras ett allmänhetsbad bortom 2035. Nämnden bedömer att byggandet av simanläggningarna under planeringsperioden kommer bidra till att Hylliebadet i mycket större utsträckning kan återgå till att vara ett allmänhetsbad. Därför planeras ett nytt allmänhetsbad – gärna med central placering – bortom 2035 eftersom bedömningen görs att Hylliebadets kapacitet kommer räcka för allmänheten medan de övriga simanläggningarna planeras och byggs.

Gällande utomhusbassänger så är Segevångsbadet en äldre anläggning och som effekt av ett högt nyttjande krävs ett löpande underhåll och insatser i form av ombyggnationer för att möta dagens behov och efterfrågan. Fokus för nästkommande renowing är en ny entré och ändamålsenliga personalutrymmen i syfte att öka tillgängligheten på anläggningen, både för personal och besökare. På Rosengårdsbadet och Lindängsbadet behövs det mindre renowingar som syftar till att göra anläggningarna mer tillgängliga och hållbarhetsanpassade utifrån ett miljöperspektiv. Utöver det, ska bassänger där vattennivån är högre än 2 decimeter ha tillfredsställande skydd mot barnolycksfall enligt Boverkets byggregler. Samtliga utomhusbad är därför i behov av att undersöka möjliga insprängningsskydd för att skapa en säker miljö.

Slutligen planerar nämnden för utveckling av Sibbarps kallbadhus som syftar till att tillgängliggöra platsen för besökarna, bland annat för barn och personer med funktionsnedsättning, vilka är prioriterade grupper för fritidsnämnden. Den inventering som har gjorts under 2023 ligger till grund för utvecklingen. Utöver det handlar arbetet om en nybyggnation av en ytterligare bastu på herr respektive damsidan samt en renowing av kök och café. Syftet är att skapa mervärde och öka möjligheten att kunna ta emot fler besökare.

5.2 Sporthallar och gymnastiksal

Under den kommande tioårsperioden ämnar nämnden anlägga följande sporthallar; Hyllie Sporthall, Vintrie sporthall och Rosengårds sporthall (ersätter befintlig). Under perioden kommer nämnden även att anlägga stora gymnastiksal i Nydala och Mölledal i samband med grundskolans utbyggnad i nämnda områden.

Förvaltningen har identifierat att den grupp som nyttjar sporthallar och gymnastiksal bör breddas. Det traditionella idrottslivets verksamhet för barn och unga upp till ca 13–14 år utgör majoriteten av den verksamhet som sker i sporthallarna och medför att den geografiska placeringen spelar en mindre roll än vilken verksamhet som bedrivs i sporthallarna. Däremot kan den geografiska platsen spela roll för vilka behov som finns för att gynna närområdet och vilka kompenserande verksamhetsytor som bör byggas in i sporthallen, och bör därför göras utifrån lokala förutsättningar. Genom att bygga sporthallarna med kompletterande funktioner vid ny- och ombyggnation, genom till exempel fler flexibla ytor och ytor för social aktivitet, anser förvaltningen att sporthallarna kan användas mer multifunktionellt och på det sättet få fler aktörer att använda anläggningarna. Multifunktion innebär exempelvis att det i en sporthall finns tillgång till förråd, kontorsrum, rörelserum (för till exempel dans och styrke- och/eller fysträning) och samlingsrum utöver de större ytorna. Vidare kommer det krävas att sporthallarna är tillgänglighetsanpassade med exempelvis rätt materialval och utformning som skapar förutsättningar för

gemenskap, lek och rörelse utöver specifika idrotter. Nämnden är samtidigt medveten om att utvecklingen av lokaler endast kan skapa möjligheter för nya aktiviteter eller föreningstyper att tillkomma i en lokal, medan det krävs att fördelning av tider ändras till förmån för de som vanligtvis inte använder nämndens lokaler, för att nå denna potential.

I förhållande till ovan nämnda målsättningar bör det tas i beaktande att beläggningsgraden för sporthallarna är hög och att efterfrågan inte förväntas avta under den kommande tioårsperioden. Samtidigt kan de planerade antalet sporthallar inte räcka för att både bredda målgruppen som använder anläggningar och att tillgodose behovet hos den verksamhet som idag främst använder förvaltningens sporthallar.

Därför ämnar nämnden bland annat att utreda möjligheten för att anpassa anläggningar på stadionområdet till fler paraidrotter för att skapa ökad möjlighet för målgruppen personer med funktionsnedsättning att delta i fritidsaktiviteter. Utöver detta planerar nämnden också att anlägga en gymnastikidrottshall för gymnastikverksamhet, som vanligtvis främst lockar målgruppen flickor. Denna anläggning bedöms öka möjligheten till fler aktivitetstillfällen för denna målgrupp vilket är ett prioriterat mål för nämnden.

Som en del av arbetet med att bredda målgruppen som nyttjar förvaltningens inomhusidrottsytor (små gymnastiksalar, stora gymnastiksalar och sporthallar) genomfördes en kampsportsutredning under 2022. Kampsporten lockar i större utsträckning lite äldre barn och unga samt unga från områden med lägre inkomster än vad det traditionella föreningslivet gör generellt. Utredningen konstaterar att förvaltningen har svårt att möta de behov som kampsportsföreningarna har i förvaltningens egna anläggningar. Kraven från kampsportsföreningar på flexibel tillgång till lokaler och på att lokalerna ska vara specifikt utformade för kampsport är svåra att tillgodose, även med det lokalbidrag som nämnden betalar ut till föreningar med egna lokaler. Utredningen föreslår istället att förvaltningen ser över möjligheten att förvärva lokaler som kan hyras ut i andra hand och att göra processen för att ta del av den typen av verksamhetsytor mer transparent.

Fritidsnämnden hyr och bokar därtill ut många små gymnastiksalar. En del av dessa har förhållandevis låg beläggningsgrad. Det finns möjligheter att bättre nyttja dessa för att möta malmöbornas önskemål kring aktivitetsytor och på så sätt skapa bättre förutsättningar för fler att komma i rörelse. Grundskolan är i dagsläget förstahandshyresgäst på dessa lokaler vilket medför att förvaltningen främst har möjlighet att vara med och påverka utformning av mer multifunktionella lokaler vid exempelvis renoveringar av befintliga gymnastiksalar. Som en del i att skapa förutsättningar för rörelse hela livet fortsätter nämnden arbetet med att öppna upp dessa för allmänheten, bland annat genom att installera nya passersystem vid renovering av små gymnastiksalar till större som göra det enklare att boka lokalerna för såväl seniorer som yngre. Nämnden vill därtill skapa fler möjligheter till lek och rörelse i gymnastiksalarna genom samarbete med föreningslivet.

Evenemangshallar

Fritidsnämnden har identifierat att efterfrågan på evenemangshallar i Malmö förväntas öka under den kommande planeringsperioden. Redan idag är efterfrågan hög, och beläggnings- samt nyttjandegraden för de tre evenemangshallar som nämnden tillhandahåller är hög. Utöver dessa tre hallar finns det ytterligare anläggningar som, med smärre justeringar, kan användas för evenemang. Fritidsnämnden kommer att undersöka möjligheten att identifiera fler anläggningar i det befintliga beståndet som kan uppfylla dessa behov. Dessutom ska nämnden föra en nära dialog med privata aktörer som planerar projekt för utveckling och nybyggnation av evenemangshallar i Malmö.

5.3 Fritidsgårdar

Fritidsgårdarna fortsätter att vara en viktig öppen verksamhet för barn och unga i Malmö. Rapporten *Vägar till en jämlik fritid* belyser också verksamhetens möjligheter att nå andra ungdomar än det organiserade föreningslivet, speciellt de i socioekonomiskt svaga områden.

Ett antal befintliga fritidsgårdar behöver omlokaliseras eftersom de i dagsläget ligger i lokaler som inte är ändamålsenliga. De är antingen för små, undermåliga eller otillgängliga utifrån placering och/eller utformning. I Hyllie sporthall intill Malmö International School i Hyllievång öppnas en fritidsgård som

beräknas vara klar under 2025. Utöver detta pågår ett gemensamt lokalsök för områdena Kirseberg tillsammans med Rørsjö samt för Sofielund tillsammans med Sorgenfri. Det finns även ett behov av annan lokal för Husie fritidsgård då inomhusmiljön (buller och ljudnivå) inte är godtagbar. Det pågår ett arbete med att utforma planer för framtiden för verksamheten där, men det är ännu oklart var och vad för verksamhet som ska erbjudas i området. Fritidsgården fortsätter verka i nuvarande lokal tills vidare.

Vid utveckling av fritidsgårdarnas lokaler ska ändamålsenlighet för fritidsgårdsverksamhet, tillgänglighet, målgruppens behov och multifunktion beaktas, vilket ibland kan innebära för fritidsgårdsverksamheten att fungera som en samlingsplats utanför lokalerna. Beroende på de lokala förutsättningarna där fritidsgården är belägen kan detta till exempel innebära mer uppsökande verksamhet, aktiviteter utomhus eller aktiviteter/mötesplats i tillfälliga lokaler.

5.4 Verksamhets-, kansli och samlingslokaler

Förvaltningen kommer under den kommande perioden att granska arbetet med att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för föreningslivet i samarbete med civilsamhället och andra förvaltningar. Verksamhetsområdet Kampen är i en övergång från det kommunala fastighetsbolaget MKB till fastighets- och gatukontoret, men den framtida organiseringen utreds fortfarande. Verksamhetsområdets koncept påverkas inte, men fastighets- och gatukontoret utreder möjligheten att även upplåta lokaler till kommersiella aktörer för att skapa en hållbar driftsekonomi.

5.5 Rekreatiomsområden

Utvecklingen av nämndens rekreatiomsområden ska se till att olika gruppers behov och önskemål beaktas. En del av arbetet är att göra rekreatiomsanläggningarna mer tillgängliga och attraktiva. Förutom bättre förbindelser, bör det även inkludera trygghetsskapande insatser som belysning och möjlighet till gruppträning. Fritidsnämnden ska fortsatt verka för nära samarbete med fastighets- och gatukontoret om utveckling av ytor nära nämndens samtliga anläggningar i allmänhet men rekreatiomsområden i synnerhet. En utredning av Hyllie sportcenters framtid har under 2024 tagits fram av fritidsförvaltningen. Utredningen föreslår att anläggningen fortsätter att drivas i kommunal regi, och att inriktningen fortsatt ska vara idrottsaktiviteter i första hand och sociala aktiviteter och evenemang i andra hand.

5.6 Stadionområdet

Stadionområdet bedöms kunna vara fullt utbyggt till år 2035, men detta kräver ett omfattande planeringsarbete med områdets olika aktörer samt andra externa aktörer. Investeringsbehovet kommer att vara stort under senare delen av 2020-talet. I etapp 2 planeras för en ny multihall (inomhushall för fotboll, med mera), driftverksamhetens lokaler, verksamhetslokaler och kontor. I etapp 3 planeras för nybyggnation av Malmö stadion (friidrott- och fotbollsplan), en simanläggning, en kombinerad is- och bowlinghall, en gymnastikidrottshall, en inomhusfriidrottsanläggning samt nya personallokaler för driften av området. I detta sammanhang bör det utredas och fastställas om det också ska planeras för utveckling av inomhusytor för friidrott (om eller nybyggnation av Athleticum).

Anläggningarna i etapp 3 är väldigt utrymmeskrävande och ska utvecklas på en begränsad yta vilket gör projektet komplext att genomföra. Det krävs därför en noggrann utredning om förutsättningarna för genomförandet av respektive anläggning framöver.

Under den närmaste 10 års perioden kommer det krävas logistiska lösningar för att påverkan för Malmös idrottsliv inte ska bli för stor av ombyggnationen av stadionområdets lokaler. Det kommer vara en utmaning att hitta fullgoda lokaler som kan kompensera för de lokaler som behöver rivas för att kunna genomföra etapp 2 och 3. Även personallokaler och lokaler som behövs för den vardagliga driften av området kommer behöva ersättas. Detta kan innebära ökade kostnader för projektet vilket i sin tur kan leda till omprioriteringar i vilken följd olika anläggningar ska byggas.

Hela utvecklingsarbetet sker i en omfattande och kommunövergripande process där de olika lokalbehoven kommer att tydliggöras inför kommande inriktnings- och anskaffningsbeslut. Funktions- och lokalprogram tas fram efterhand.

5.7 Ishallar

Det finns idag ett stort behov av att skapa mer utrymme för ett flertal verksamheter i ishallarna, så som skolor samt motion för en bredare grupp av människor genom allmänhetens åkning i våra ishallar. Samtidigt efterfrågar samtliga isföreningar också fler tider i hallarna. Behov av ishallar är en regional utmaning, och nämnden bevakar frågan kontinuerligt ur ett regionalt perspektiv genom regional samverkan och omvärldsbevakning. De framtida nybyggnationerna ska försöka täcka behov och efterfrågan som finns i staden, men också medverka till att Malmö stärker sin roll som regional tillväxtmotor. Det kommunala utjämnningssystemet är en ekonomisk faktor som ingår i bedömningen av stadens ansvar, då många besökare av våra ishallar kommer från närliggande kommuner. Ingen av Malmös kranskommuner har egen ishall. Nämnden gör bedömningen att staden behöver ta ett större regionalt ansvar för att is-idrotterna ska kunna fortsätta utvecklas och breddas, även för mindre is-idrotter. Dessa typer av anläggningar är mycket energikrävande, men nämnden anser att det är nödvändigt att göra dessa satsningar för att is-idrotterna fortsatt ska kunna bevaras och utvecklas i regionen och ämnar samtidigt arbeta för att anläggningarna ska bli så energieffektiva som möjligt.

Fritidsförvaltningen ser behov av nybyggnation för två ishallar inom perioden på initiativ av kommunen samt en ishall där kommunen kommer att inleda samtal med privata aktörer, för att undersöka möjligheten för någon form av samfinansiering. Alla tre ishallar förväntas ske under den senare delen av planeringsperioden, där den första föreslås vara på privat initiativ. Den andra planeras inom stadionområdet och anpassas i tid till det utvecklingsarbete som sker där, med betoning på att främja både konsttäkningsverksamhet och ishockey. Den tredje bedöms behövas i slutet av perioden för att ersätta Kirsebergs ishall.

Utöver detta planeras en ombyggnation av Limhamns ishall för att göra anläggningen funktionell för drift i ytterligare 15–20 år. (Denna ombyggnation nämns inte i avsnitt 6.2)

Dessa investeringar motiveras därmed av ett behov att skapa fler aktivitetstillfällen, men även att täcka upp för förlorade aktivitetstimmar på grund av ombyggnation. För att is-idrotterna ska kunna breddas och därutöver skapa mer tid för allmänhetens åkning behöver nämndens fördelningsprinciper ses över så att de starkare gynnar dessa aktiviteter.

Vidare avser nämnden att utreda möjligheterna för att bygga en eller flera enklare träningsanläggningar för ishockey, företrädesvis i befintliga industrilokaler/lagerlokaler, för att täcka det akuta behov av träningsmöjligheter som efterfrågas i närtid och under tiden för utveckling av de nya ishallarna. Det ska också utredas om möjligheten och nyttan av att bygga mindre ishallar intill de planerade ny- och ombyggnationerna för att på så vis eventuellt kunna effektivisera byggandet (och driften) och minska kostnaderna.

5.8 Idrottsplatser

Under den kommande tioårsperioden har förvaltningen för avsikt att initiera byggnation av två nya idrottsplatser. Tilltänkta idrottsplatser är Vintrie IP och Nyhamnen IP. Utöver detta ser nämnden ett behov av att utveckla Husiegårds IP med exempelvis både en ny konstgräsplan och en ny omklädningsbyggnad för att täcka behovet av idrottsplatser i samband med utvecklingen av Jägersroområdet. Nämnden kommer utreda förutsättningarna för idrottsplatsens utveckling under nästkommande år, och därefter specificera vilka åtgärder som behövs. De nya idrottsplatserna som planeras, ska ha mer flexibla aktivitetsytor, vilket kommer att göra det möjligt att använda dem för andra typer av verksamheter än bara fotboll. Ambitionen är att idrottsplatserna fungerar som samlingspunkter för utomhusaktiviteter i de områden där de ska placeras.

Den planering som följer den ambition som fritidsnämnden har av att idrott- och fritidsytor bör vara tillgängliga för fler genom en mer flexibel och inkluderande utformning av aktivitetsytor på framtida idrottsplatser. Exempelvis har detta arbetssätt lett till utveckling av spontanytor på Malmö IP, Rosengårds IP och Hyllie sportcenter. Förutom att nämnden ska anlägga två nya idrottsplatser utredes möjligheter till större förändringar av Rosengårds Södra IP de kommande tio åren, som en del av det mer omfattande

stadsutvecklingsarbetet som sker inom Rosengård och Amiralstaden. Det inkluderar nya läktare, en hybridplan och omklädningsrum.

Det årliga behovet gällande befintliga konstgräsplaner är att två till tre av dem behöver försees med nytt ytmaterial varje år. Investeringar i samband med omläggning av konstgräsplaner varierar då anläggningarna har olika förutsättningar och ålder. I samband med nyanläggning eller omläggning av konstgräsplan sker ofta en förbättring av dränering och belysning vilket förbättrar anläggningens tekniska förutsättningar och slittålighet på sikt. Målet med detta är att skapa mer robusta anläggningar som innebär mer kostnadseffektiva anläggningar i framtiden.

Från och med 2030 kommer fritidsförvaltningen kunna erbjuda minst 31 konstgräsplaner för föreningsverksamhet. De nya konstgräsplanerna ligger dock inte alltid där fotbollsföreningarna finns eller där behovet kopplat till befolkningsutvecklingen är som störst. Det gäller framför allt i områdena kring Västra Hamnen, Ribersborg, Limhamn och Bunkeflostrand. Nämnden kommer utreda möjligheterna att utveckla fotbollsytor inom nämnda områden för att bemöta behovet i lokalområdet.

I takt med att verksamheterna blir fler på de olika anläggningarna (både genom nya konstgräsplaner och ovan nämnda aktivitetsytor) ser nämnden ett behov av servicelokaler som omklädningsrum, WC, förråd, samlingsrum, café och tvättstugor på flera av nämndens idrottsanläggningar. Nyttjandet av befintliga förråd och omklädningsrum är på vissa håll maximalt och lokalerna är i varierat skick. Den här sortens lokaler kan också bidra till ökat nyttjande av anläggningarna. Nämnden avser i dagsläget att tillföra nya servicelokaler på Bunkeflo idrottsplats, Husiegårds idrottsplats och Rosengårds idrottsplats. Förvaltningen har därför genomfört en översyn av servicelokalernas behov av utveckling för att möta krav på funktionalitet och omfattning. Utöver nämnda idrottsplatser kommer förutsättningarna för nya servicelokaler på Lindängens idrottsplats och Gullviks idrottsplats utredas under kommande år, där behovet utifrån översynen bedöms vara som störst.

Vid komplettering och utveckling av omklädningsrum på idrottsplatser ska ett normkritiskt perspektiv beaktas så att alla kan känna sig trygga med att byta om. Det kan exempelvis handla om att skapa separata duschar med dörrar samt omklädningsbås. Nämnden vill därtill undersöka möjligheten att ta fram en typritning som kan återanvändas och effektivisera utvecklingen av dessa servicelokaler på ett tids- och kostnadseffektivt sätt. För utvecklingen av respektive anläggning ska ett användarperspektiv beaktas och brukare av anläggningen tillfrågas (föräldrar, ledare, barn och övriga brukargrupper). Anläggningarnas servicelokaler ska kunna användas av både föreningsliv på platsen (omklädningsrum, förråd) och av en allmänhet (förvarings-skåp, vatten, toalett) som vill aktivera sig på idrottsplatsen eller i närområdet.

Förvaltningen genomför även tillsammans med fastighets- och gatukontoret en sammanställning av det gemensamma utbudet av tillgängliga och öppna aktivitetsmöjligheter i Malmö, som kommer tillgängliggöras för malmöbon genom digitala kartor. Det är angeläget att fortsätta samarbetet med fastighets- och gatukontoret inom segmentet spontanidrott för att få ett så sammanhållet och samtidigt varierat utbud som möjligt i hela Malmö avseende dessa ytor.

5.9 Långsiktig utblick – hållbarhet och den förtätade staden

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att fortsätta utveckla anläggningsarbetet i staden. Mer långsiktigt för de framtida och befintliga anläggningarna kan det finnas möjligheter att även börja tänka bortom deras nuvarande begränsningar idag och se hur nya behov kan kräva andra former av anläggningar. Samtidigt finns det påverkansfaktorer i det fortsatta utvecklingsarbetet, såsom den förtätade staden och lokala och nationella hållbarhetskrav som måste tas hänsyn till. Efter planeringsperioden ser nämnden också att behovet av nya anläggningar kommer avta något, och att utveckling och förädling av befintligt bestånd kommer att prioriteras på längre sikt.

Fritidsnämndens arbete med konstgräs innebär stora utmaningar. Behovet av att kontinuerligt byta konstgräsmattor innebär en stor ekonomisk kostnad samt bidrar negativt till stadens miljömål. Konstgräsytorerna bidrar till ökad fysisk aktivitet hos flera av nämndens prioriterade målgrupper och därmed nämndens måluppfyllnad. Samtidigt ska nämnden ta ett ansvar för sin miljöpåverkan och vid utveckling av idrottsytor ska Malmö stads miljöprogram samt Malmö stads handlingsplan för utfasningen

av konstgräsplaner med granulat, anläggningar med platsgjutet granulat och konstgräs utan granulat beaktas. Utsläpp av mikroplast till vatten och mark har uppmärksammats som ett miljöproblem (se Fotbollsrapporten 2023), och sprids från konstgräsplaner både med och utan granulat.

Europakommissionen har även tagit ytterligare ett steg för att skydda miljön genom ett förbud, från och med 2031, att på marknaden tillhandahålla gummi- och plastgranulat som ifyllnad i konstgräsplaner. Det kommer ställas högre krav på förvaltningen och andra verksamheter och anläggningsägare att fortsätta arbeta mot hållbara och alternativa lösningar vid omställning, omläggning och nyanläggning. Utöver det ser förvaltningen de förändrade väderförhållandena som en utmaning då det kräver att nämndens anläggningar ska kunna hantera detta, exempelvis genom ökade skyfall.

För att och komplettera befintliga anläggningar är det nödvändigt att tillhandahålla fler verksamhetsytor liknande de i Sofielunds industriområde. I detta område är förvaltningen primärhyresgäst, men hyr ut lokalerna till föreningar för att bedriva verksamhet. Dessa lokaler utgörs ofta av ombyggda industrilokaler, där föreningarna tillsammans med förvaltningen anpassar ytor efter sina behov. Malmö har fler områden, såsom östra hamnens industriområde, som kommer genomgå liknande förändringsprocesser under de kommande 10 åren. Förvaltningen kan agera på liknande sätt i dessa områden och därmed utvidga sitt utbud av lokaler för att bättre tillgodose föreningslivets behov och bredda gruppen av de som tar del av det kommunalt subventionerade fritidsutbudet. Därtill finns områden som förväntas utvecklas för bostäder och där det på längre sikt än planeringsperioden kan finnas behov av exempelvis ny idrottsplats, såsom Fortuna. Nämnden följer utvecklingen av ny- och ombyggda områden och analyserar kontinuerligt vilka behov som tillkommer i den takt som områdena byggs ut.

6. Lokalplanering

6.1 Planerad lokalanskaffning

Utifrån de behov som fritidsnämnden har kartlagt bedömer nämnden att ett flertal anläggningar behöver anskaffas under perioden. I dessa processer behöver även vissa riktlinjer beaktas i processerna med att utveckla dessa anläggningar. En stor del av de planerade investeringarna i lokalbehovet förväntas ske inom de närmsta åren inom planeringsperioden. Detta beror på att det som tidigare nämnts finns ett uppdämt behov under de senaste åren av att utveckla nya anläggningar på grund av stor efterfrågan från föreningslivet och ett högt bokningstryck. Efter att dessa satsningar genomförts förväntas investeringarna avta något under en period för att sedan efterföljas av en del större investeringar mot den senare delen av planeringsperioden, till stor del en följd av utvecklingen av Stadionområdet. Nedan presenteras de åtgärder som nämnden föreslår för att uppfylla framtida lokalbehov.

6.2 Lokaler som ska anskaffas under perioden

År 2025:

- Lindängens idrottsplats Plan 3 - Nyanläggning konstgräs
- Hyllie fritidsgård - Nybyggnation fritidsgård
- Hyllie sporthall – Nybyggnation sporthall
- Mariedals idrottsplats 5-spels - Nyanläggning konstgräs
- Oxievångs idrottsplats - Nyanläggning konstgräs
- Skånegården – Ny Fritidsgård
- Gullviksborgs idrottsplats - Nyanläggning konstgräs
- Vintrie sporthall - Nybyggnation sporthall

År 2026:

- Nydalaskolans gymnastiksal - Nybyggnation gymnastiksal
- Rosengårds idrottsplats - Nyanläggning hybridgräs
- Klagshamn idrottsplats - Nyanläggning konstgräs

År 2027:

- Husiegårds idrottsplats - Nyanläggning konstgräs

År 2028:

- Bunkeflo idrottsplats - Omklädningsbyggnad
- Stadionområdet Multihall - Nybyggnation inomhusanläggning

År 2029:

- Mellanhedens idrottsplats - Omklädningsbyggnad
- Rosengårds sporthall - Nybyggnation sporthall
- Heleneholms simhall - Nybyggnation simhall
- Mölledalsskolans gymnastiksal - Nybyggnation gymnastiksal
- Malmö stadion - Nybyggnation friidrott- och fotbollsarena
- Limhamns IP plan 3 – Nyanläggning konstgräs

År 2030:

- Rosengårds idrottsplats - Omklädningsbyggnad samt läktare
- Sorgenfri idrottsplats - Nybyggnation fritidsgård
- Heleneholms idrottsplats - Nyanläggning konstgräs
- Stadionområdet ishall - Nybyggnation ishall
- Husiegårds idrottsplats - Omklädningsbyggnad

År 2031:

- Vintrie idrottsplats - Nybyggnation idrottsplats

År 2032:

- Stadionområdet gymnastikidrottshall - Nybyggnation gymnastikidrottshall
- Stadionområdet simhall - Nybyggnation simhall

År 2033:

- Ishall - Nybyggnation ishall

År 2034:

- Ishall - Nybyggnation ishall
- Baltiska bowlinghallen - Nybyggnation bowlinghall

År 2035:

- Nyhamnens idrottsplats - Nybyggnation idrottsplats

6.3 Riktlinjer att beakta i anskaffningsprocessen

Nedanstående riktlinjer utgör ett stöd för vad som är viktigt att tänka på när planerade anläggningar ska omsättas i byggprojekt.

- Vid beställning av anläggning ska detaljerade behov för respektive anläggning undersökas och sedan beskrivas i beställningen, såsom multifunktionalitet, samnyttjande eller specifik utformning. Olika värden och kostnad ska vägas för att uppnå största möjliga nytta för den specifika anläggningen.
- Barnkonsekvensanalys ska alltid upprättas i samband med större ny- och ombyggnation. Barnrättssamordnare ska konsulteras tidigt i processen och ingå i referensgrupp för att avgöra i vilken omfattning barn och unga berörs av åtgärden. Lokalbehovsplanens samlade analys av behov ska användas som grund till kommande barnkonsekvensanalyser.
- I lokalanskaffningsprocessen ska en undersökning om det lokala områdets behov och preferenser göras tillsammans med relevanta aktörer i området och inom kommunen innan beställning utformas. Referensgrupp kan användas som stöd för att identifiera vilken information som behöver hämtas in.
- Ärenden om verksamhetsanpassning ska alltid behandlas i förvaltningens anläggningsutvecklingsgrupp innan beställning av projekt görs.

- Tillgänglighetssamordnare ska kontaktas tidigt i processen och ska samrådas med under processens gång, från tidig behovsanalys till färdigt objekt. En rutin för när behov ska samlas in ska utarbetas i den övergripande rutinen för lokalanskaffningsprocessen.
- Vid anläggningsutveckling ska tidig behovsanalys för samlokalisering av verksamheter utredas och förankras.

6.4 Planerad avveckling

Tabell 5: Planerad avveckling

Planerat avträdesår	Lokal	Beskrivning av lokal	Hyresvärd	Frångående hyra
2024	Limhamns fritidsgård	Fritidsgård	Stadsfastigheter	356 338 kr/år
2028–2029	Kontorslokaler Amiralsgatan 20	Administrativt huvudkontor	Balder fastigheter	3 139 400 kr/år
2026	Malmö stadion	Friidrotts- och fotbollsarena	Stadsfastigheter	9 198 688 kr/år
2029	Stadionområdet Kombihallen	Inomhushall fotboll	Stadsfastigheter	1 972 980 kr/år
2030	Rosengårds sporthall	Sporthall	Rosengård Centrum TH AB (Trianon)	5 921 032 kr/år
2034	Baltiska bowlinghallen	Bowlinghall	Europaportens Kongresscenter	1 211 488 kr/år

6.5 Kapacitets- och kostnadsutveckling

Lokalkostnadsutveckling

Byggandet av de lokaler som är planerade under perioden kommer innebära att nämnden bättre kan möta de behov och efterfrågan som finns i Malmö på platser för fysisk aktivitet. Då en majoritet av lokalerna kommer tas fram utifrån ett multifunktionellt synsätt kommer de även ha möjlighet att nå fler i de prioriterade målgrupper som fritidsnämnden har.

Fritidsnämnden bedömer att de lokaler som är planerade under perioden till stor del kommer bekostas genom demografikompensationen. Detta då ett flertal objekt är planerade för att uppfylla skolornas behov av anläggningar för fysisk aktivitet. Lokaler som faller utanför demografikompensationen, så som anläggningar på Stadionområdet, nya simanläggningar och ishallar kommer medföra att fritidsnämnden kommer behöva begära utökad ekonomisk ram för dessa. Det kommer även innebära att fritidsnämnden tillsammans med servicenämnden måste prioritera och effektivisera i framtida och befintliga byggprocesser för att hålla ner kostnader. Den ökade kapaciteten och utbudet av lokaler kommer även innebära ökade kostnader för drift och personal.

Tabell 6: Hyresutveckling 2025–2035

Hyra (mnkr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Internhyra	271 440	267 499	268 892	270 492	272 140	272 543	271 943	273 329	273 726	275 709	281 462
Extern hyra	29 897	30 674	31 472	32 290	33 130	33 991	34 875	35 782	36 712	37 666	38 646
Total hyra	269 597	275 440	271 537	269 212	293 306	316 003	312 136	328 416	339 883	325 333	312 064

Under 2024 har en ny internhyresmodell upprättats hos Stadsfastigheter för att balansera investeringskostnader, med intentionen att hyror för nämndens anläggningar ska minska. Detta betyder också att planerade och projekterade kostnader som nämnden tidigare budgeterat, innan internhyresmodellen infördes, kommer att förändras, vilket nämnden behöver förhålla sig till i planeringen av nya investeringar.

7. Utveckling av nämndens arbete med lokaler

Fritidsnämnden ämnar att under den kommande tidsperioden arbeta med att tydliggöra lokalbehovsplanens ambitionsnivåer, det vill säga vilken tänkt och möjlig påverkan på målgruppernas fysiska aktivitet och aktiva fritid de föreslagna åtgärderna kan ge. Som redovisats medför kommande satsningar att färre barn och unga (4–25 år) delar på en sporthall eller en konstgräsplan. Vilken effekt kan detta, tillsammans med andra stödande insatser, få på de olika målgruppernas nyttjande av det kommunalt subventionerade fritidsutbudet? Detta ska också förstås utifrån befintliga anläggningars nyttjande- och bogningsgrad. Finns det vidare en diskrepans mellan fritidsnämndens ambitionsnivåer och den behovsbeskrivning som görs? Dessa frågeställningar kommer vara en utgångspunkt i lokalbehovsplanarbetet under mandatperioden.

Den långsiktiga lokalplaneringen är en komplex process där samverkan med övriga kommunala nämnder är väsentlig för att skapa samsyn och säkra ändamålsenliga lokaler. Det här blir särskilt viktigt avseende samnyttjande nämnder så som fritidsnämnden, skolnämnderna, kulturnämnden men även med utförande- och tekniska nämnder så som servicenämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden. Utöver att säkerställa ett effektivt lokalnyttjande av de egna lokalerna så möjliggör samnyttjande av lokaler inom Malmö stad en ökad effektivitet i lokalanvändandet. Det är dock viktigt att förutsättningarna för samnyttjandet är tydliga och att verksamhetsbehoven tas till vara. Berörda förvaltningar behöver komma överens om hur samnyttjandet av stadens lokaler kan se ut, och det finns behov av en harmonisering av befintliga system för uthyrning/bokning av stadens lokaler.

Genom att använda befintliga forum för lokalsök som ligger i tekniska nämndens uppdrag kan fritidsnämnden arbeta för nå ut till privata hyresvärdar och därmed bredda utbudet av lokaler för föreningar som söker egen lokal, vilket potentiellt kan bidra till att lyfta områden med låg föreningsaktivitet. Tekniska nämnden har haft i uppdrag att utreda möjligheterna till en långsiktig finansieringsmodell för kultur- och fritidslokaler under 2024. I arbetet har en inventering av servicenämndens och tekniska nämndens förutsättningar att hyra ut lokaler till kultur- och föreningsliv samt de juridiska förutsättningarna för kommuner att agera hyresvärdar genomförts. Arbetet har lett till en förbättrad dialog gällande möjlighet till nyttjande av vakanta lokaler som staden äger för kultur- och fritidsaktörer. Arbetet har också bidragit till ett underlag för fortsatt arbete och analys, i syfte att erbjuda ändamålsenliga lokalytor med låga hyror för de föreningar som är i behov av egna lokaler i den förtätade staden. Nämnden kommer att vidare analysera behovet av lokaler för föreningsverksamheter som nämnden inte tillhandahåller lokaler för, till exempel bangolf.

Nämnden deltar i ett samarbete med hälsa- vård och omsorgsnämnden och Riksidrottsförbundet i Senior Sport School, en verksamhet för deltagare från 60+. Syftet med Senior Sport School är att skapa förutsättningar för ett hälsosamt åldrande i Skåne, att inspirera till en aktiv och meningsfull fritid samt visa på möjligheterna till en aktiv roll inom idrotten hela livet. Inom detta samarbete nyttjar verksamheten bland annat både fritidsnämndens och hälsa- vård och omsorgsnämndens lokaler för att bedriva aktiviteter. Nämnden ser att detta samarbete kan fortsätta utvecklas i andra former och skapa samnyttjande av nämndernas respektive lokaler i syfte att skapa en meningsfull fritid för nämndens prioriterade målgrupp 65+.

Fritidsnämnden för dialog med skolförvaltningarna och kulturförvaltningen avseende utvecklingsmöjligheter för samverkan och samnyttjande av lokaler och anläggningar. Nämnden för löpande dialog med kulturnämnden om möjligheter till samverkan eller samnyttjande av lokaler. Exempel på möjligheter att utveckla fritidsnämndens och kulturnämndens samnyttjande gäller exempelvis Vintrie sporthall där en scen finns i anläggningen. Kirsebergs kultur- och fritidshus är ett annat exempel där nämnderna ser potential att utveckla byggnaden som kluster för både kultur- och fritidsaktiviteter. Det pågår i dagsläget en utredning kring vilka verksamheter och funktioner som kan innefattas i byggnaden.

Fritidsnämnden har tillsammans med grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden sedan några år tillbaka genom flera samverkansprocesser och utredningar tagit fram en överenskommelse, modell för nyttjande av idrottshallar samt inriktning beträffande primärhyresgästansvaret. Samarbetet ska fortsatt utvecklas mellan nämndernas förvaltningar för att i tidigt skede gemensamt planera för kommungemensamma resurser, så som idrottshallar och idrottsanläggningar. Detta samarbete kan även resultera i att skapa nya möjligheter till mötesplatser genom att öppna upp exempelvis aulor eller matsalar för allmänheten och föreningslivet att boka.

Fritidsnämnden anser att det finns möjlighet att utveckla samordningen från stadskontoret avseende planeringen av staden. Nämnden ser ett behov av ett helhetsperspektiv sett till kommunal service och hur denna ska tillgodoses och utvecklas likvärdigt över hela Malmö. Samplaneringen av utbyggnadsområden behöver därför koordineras i tidigare skeden. Nämnden ser också att samarbetet med tekniska nämnden kring samnyttjande av ytor för rörelse och rekreation behöver utvecklas för att skapa en effektiv markanvändning i staden och sätta fler malmöbor i rörelse. Fritidsnämnden och tekniska nämnden ansvarar för flera likartade ytor för spontanaktiviteter, och kan därför tillsammans arbeta för att utveckla dessa och lära av varandra i processerna för att skapa attraktiva platser. Exempelvis samarbetar fritidsnämnden tillsammans med tekniska nämnden för att utveckla Torups rekreativområde och Bulltofta motionscenter så att nämnderna kompletterar varandras funktioner och skapar tillräcklig service. Nämnden ämnar även utreda möjligheten att bedriva snöaktiviteter utomhus i Malmö tillsammans med tekniska nämnden.

7.1 Konsekvenser av genomförande och förslag till fortsatt arbete utifrån ett barnrättsperspektiv

Frågeställningarna i analysen är för vem nämnden bygger nya lokaler och anläggningar, vilken roll lokalbehovsplanen har när det gäller frågan om barnets bästa i förhållande till andra styrdokument samt hur rutiner för barnrätt hanteras i anskaffningsprocessen. Dessa frågor har analyserats med utgångspunkt i de kommunfullmäktigemål och budgetsskrivelser som nämnden har att förhålla sig till.

Ett av målen med denna konsekvensanalys var att göra distinktionen mellan vad lokalbehovsplanen kan påverka i förhållande till de administrativa strukturer som råder på förvaltningen. Som nämnts i kapitel 2.5 så har fritidsnämnden en överenskommelse med grundskole- och gymnasienämnden där fritidsnämnden åtar sig att betala en betydande andel av sporthallar och gymnastiksalor som byggs i samband med skolutbyggnad. Denna överenskommelse med skolan om att ta kostnaden för byggande av sporthallar och gymnastiksalor, tillsammans med nuvarande fördelningssystem, gör att idrottsrörelsen prioriteras i fråga om vem som gynnas och missgynnas av anläggningsutvecklingen. Då skolor som byggs inte sällan tillkommer i socioekonomiskt välmående områden, så finns det endast utrymme för mildrande effekter på ojämlika villkor genom att bygga till funktioner som lockar andra målgrupper än de som vanligtvis deltar i det traditionella föreningslivet (exempelvis kampsportslokaler, danslokaler eller möteslokaler). Barn och unga som bor i socioekonomiskt svagare områden rör sig dessutom generellt i mindre utsträckning utanför sitt närområde för att delta i fritidsaktiviteter, vilket skapar ytterligare utmaningar för att verka utjämnande utifrån de nämnda förutsättningarna.

Endast ett fåtal av de planerade åtgärderna för att uppfylla framtida lokalbehov har möjlighet att verka utjämnande i praktiken utifrån de förutsättningar och strukturer som finns idag. Som nämnts i avsnitt 3.4 om lokalkostnadsutveckling så har en stor del av utbyggnaden av fritidsanläggningar finansierats via demografikompensation, och de anläggningar som fritidsnämnden förbundit sig att bygga i form av sporthallar och gymnastiksalor tar betydande del av dessa ekonomiska resurser. Det blir således en stor utmaning för nämnden att genomföra de ambitioner som lokalbehovsplanen föreslår i kompenserande åtgärder för barn och unga.

Som tidigare nämnts så påverkas nämndens lokalutveckling av andra styrdokument, exempelvis föreningsstöd och fördelningsprinciper. Då styrdokumentens innehåll har en betydande påverkan på förflyttningar i vilka föreningar och målgrupper som får ta del av anläggningsbeståndet, kan det leda till en tröghet i utvecklingsarbetet. Exempelvis kan inte alla föreningar nyttja byggda lokaler från samma utgångspunkt utan det är utifrån nämndens regler och krav, tävlingsverksamhet får förtur och vissa

föreningar som är bidragsberättigade får fördelar jämfört med registrerade och oregistrerade föreningar. Det sker just nu förändringar i både föreningsstöd och fördelningsprinciperna i riktning mot att skapa mer jämlika villkor för en meningsfull fritid i staden. Till exempel föreslås ändringar i fördelningsprinciper för att tona ner den tävlingsbaserade grunden för fördelning av tider och schemalagd tid. Detta kan bidra till att jämna ut användandet av anläggningar mellan olika grupper av barn och unga, men behöver följas upp framöver för att se effekterna på fördelningen av tider i anläggningarna.

Lokalbehovsplanen har möjlighet att föreslå utbyggnad eller förvärv av lokaler för olika fritidsverksamheter. Den genomförandeplan som presenteras i kapitel 5 är det mest konkreta exempel på vad nämnden ämnar skapa för förutsättningar för barn och ungas fritidsaktiviteter, där majoriteten av lokalerna syftar till att utveckla idrottsanläggningar och därmed de grupper i samhället som redan idag deltar i hög grad. De ambitioner som planen lägger ut för att gynna alternativa aktiviteter föreslås mer som abstrakta mål eller behov, blir därför viktiga för att komplettera aktivitetssytor med funktioner som breddar målgrupperna och erbjuder aktiviteter med låga trösklar. Nämnden kommer fortsätta att utveckla arbetet med samnyttjande av anläggningar för att erbjuda så många aktivitetstillfällen som möjligt med det planerade lokalbeståndet. Lokalbehovsplanen ser att en del av de kompensatoriska verksamheterna behöver försörjas genom alternativa lokalprocesser, såsom att arbeta för att finna lokaler där nämnden kan vara förstahandshyresgäst eller hjälpa föreningar att hitta egna lokaler. Nämnden ser vidare att delar av uppdraget att försörja föreningar med lokaler inte kommer att ske inom fritidsnämndens anläggningsbestånd och lokalbehovsplanens ambitioner. Parallellt med lokalbehovsplanen och nämndens anläggningsbestånd ger nämnden stöd för lokaler till föreningar på andra sätt. Lokalbehovet för föreningar bedöms därför i förhållande till annat stöd och de strategier som nämnden har för att skapa ett mångfacetterat föreningsliv runt om i staden. Utöver detta berör de styrdokument som styr nyttjandet av nämndens egna anläggningar hur de utvecklade anläggningar kommer olika målgrupper till gagn.

Utifrån tidigare forskningsrapporter samt från rapporter och workshop från förvaltningen så framkommer att barn och unga från olika sociala grupper gynnas respektive missgynnas utifrån hur förvaltningens lokaler nyttjas och upplevs idag. Exempelvis nyttjar äldre ungdomar, tjejer, barn och unga från hushåll med sämre socioekonomiska förutsättningar samt barn och unga med utländsk bakgrund eller med funktionsnedsättning, i lägre grad stadens subventionerade fritidsutbud och anläggningar. Detta kan påverkas av socioekonomiska strukturer i samhället, men också av idrottsnormer och administrativa strukturer på förvaltningen. Nämnden har ett brett utbud av aktiviteter, men idrottsanläggningar med koppling till den omfattande idrottsrörelsens behov, har ett stort fokus. Utifrån tidigare avsnitt om barn och ungas preferenser bygger nämnden till stor del utifrån vad de önskar att göra, det vill säga för traditionella idrottsaktiviteter såsom till exempel fotboll eller basket. Nämnden bygger även i ökad utsträckning lokaler för dans och badanläggningar som barn och unga önskar sig och som kan ses som mer expressiva aktiviteter, men där planerade badanläggningar i närtid har prioriterat behovet av ökad simkunnighet, än på äventyrsbad, som efterfrågas av målgruppen. Nämnden bygger också ett antal fritidsgårdar och har ambitionen att fortsätta utveckla aktivitetssytor för spontan rörelse och mötesplatser utanför föreningslivet.

Som tidigare framgått så finansierar demografiskompensationen en stor del av det åtagande fritidsnämnden har gällande utveckling av sporthallar och gymnastiksalar i samband med utbyggnaden av skolor, vilket över tid har blivit svårare med ökade hyror som därmed också lämnar ett mindre budgetutrymme för andra investeringar. Det kan medföra utmaningar för framtida investeringar av andra anläggningstyper för att skapa ett brett utbud av aktiviteter för olika preferenser och att erhålla lokaler för kompensatorisk verksamhet, i både närtid och framtid. Detta gäller exempelvis satsningar på alternativa lokaler för andra föreningstyper än de traditionella idrotterna, vilket uppfyller en del av det kompensatoriska uppdraget. Vissa anläggningar som satsas på kommer vara mer för att stärka den regionala tillväxten och kräver oftast större ekonomiska insatser än de lokaler/anläggningar som kan ha en mer kompensatorisk karaktär.

I fråga om ishallar handlar en del av anläggningsutvecklingen om att ersätta befintliga hallar, men även på grund av högt bokningstryck. Ishallarna används i hög grad av de barn och unga som bor i områden med goda socioekonomiska förutsättningar, utöver att anläggningarna i stor utsträckning också används av människor som bor utanför kommunen. Is-idrotterna ligger inte högt upp i Ung livsstils undersökning om vad barn och unga önskar att delta i för aktiviteter, men däremot uppfattar förvaltningen en stor efterfrågan både hos föreningar samt hos privatpersoner på utökade möjligheter till isaktiviteter. Utifrån

dagens förutsättningar medför dessa satsningar troligtvis att den målgrupp som idag använder anläggningarna fortsatt kan utföra sina fritidsaktiviteter, samt att både barn och vuxna som idag önskar delta på allmänhetens åkning får ökade möjligheter till detta om tider upplåts för detta ändamål. Ökade möjligheter att prova på utan att behöva delta i föreningar kan möjliggöra för en bredare målgrupp som nyttjar ishallarna. Utvecklingen av ishall på stadionområdet med inriktning på bland annat konståkning bedöms kunna aktivera fler flickor, vilket är en del av nämndens prioriterade mål.

Lokalbehovsplanen framhäver behov av att utveckla anläggningar i en riktning som sänker trösklarna för de som inte använder stadens fritidslokaler i större utsträckning idag. Det är positivt att dessa grupper synliggörs, och vilka dessa grupper i samhället är. Vissa konkreta åtgärder föreslås också, även som riktlinjer i form av krav på att använda referensgrupper, beakta tillgänglighet genom hela processen samt att möjliggöra för mer multifunktionella anläggningar. Detta går i linje med de prioriterade mål som nämnden antagit.

Byggandet av lokaler utefter de önskemål som finns hos barn och unga, riskerar att inte ge önskad effekt för att nå fler barn och unga om andra administrativa strukturer och föreningslivet i stort inte utvecklas i en riktning som bidrar till att nå de som idag inte tar del av det instrumentella fritidslivet. Nämnden behöver arbeta vidare för att fler ska ta del av fritidsnämndens fritidsanläggningar och analysera vilka behov som finns för att verka för ökad jämlikhet. För att fortsatt utveckla ett varierat utbud av fritidsaktiviteter som både erbjuder barn och unga som vill delta i instrumentella och expressiva fritidsaktiviteter, behöver nämnden fortsatt samarbeta med andra nämnder och aktörer för att uppfylla föreningslivets lokalbehov.

Sammanfattningsvis kan det sägas att nämnden har flera uppdrag att förhålla sig till som kräver olika prioriteringar, såsom målet att bli en regional tillväxtmotor och att samtidigt verka för ökad jämlikhet genom kompensatorisk verksamhet. Nämnden behöver också underhålla och utveckla det befintliga anläggningsbeståndet, vilket kan bidra till att fler kan ta del av dem men också att resurser behöver prioriteras genomtänkt. Konsekvenserna av detta behöver analyseras kontinuerligt.

7.1.1 Rutiner för ärendehantering gällande barnrätt

Nämnden ser behov av att utveckla nämndens rutiner vid att undersöka barnets bästa vid ärenden kopplat till byggnation av nya lokaler och anläggningar. Barnkonsekvensanalyser tenderar att saknas eller komma in för sent in i processen, vilket gör att det blir svårare att komma fram till barnets bästa och fånga in barns perspektiv. För att öka transparensen krävs att barnkonsekvensanalyser kommer in i ett tidigare skede. Detta är viktigt för att visa projektets utmaningar och framgångar och för att barn och ungas perspektiv ska kunna få betydande påverkan på utformning av byggnationen. Samtidigt är det viktigt att använda lokalbehovsplanens övergripande analys av barns behov i arbetet med barnkonsekvensanalyser.

Det är även av vikt att fastslå planen för varje enskild barnkonsekvensanalys, för att se behov och för att sedan kunna fortsätta projektet utifrån fastställd plan. Vid vissa projekt finns i nuläget en referensgrupp där både tillgänglighetssamordnare och barnrättsamordnare är med och kan bidra med kunskap och öka förståelsen om dessa ämnen. Framgent kan även samverkan kring det kommande arbetet med lokal utveckling och/eller med andra lokala aktörer utvecklas för att stärka det lokala områdets perspektiv och behov.

7.1.2 Förslag till fortsatt arbete med barnrättsfrågor i anskaffningsprocessen

- Nämnden vill, som nämns i barnkonsekvensanalys för Lokalbehovsplan 2021–2030, fortsatt arbeta med tydlighet och transparens kring hur nämnden har prioriterat som den gjort med tanke på dess uppdrags- och målbeskrivning. Detsamma gäller diskussionen kring det kompensatoriska uppdraget, där nämnden utifrån nuvarande arbetssätt och strukturer endast har möjlighet att mildra effekterna av ojämlikheter i fritidsdeltagandet i staden medan större kompenserande effekter riskerar att utebli. Lokalbehovsplan som tas fram i början av mandatperioden då större revideringar görs i större utsträckning, föregås av dialog med barn och unga då det finns ett större handlingsutrymme för påverkan på planens utformning. Detta är viktigt för att kunna bedöma om barnrättsperspektivet har beaktats i planens utformning och förslag i sin helhet.

- Barnkonsekvensanalys om barnets bästa och deras röster ska finnas med i projekt samt börja tidigare i processen för att få så bra underlag och möjlighet till påverkan som möjligt. I vilken omfattning barn ska höras i ett ärende och vilken kompetens som krävs för det aktuella ärendet bör samrådas med barnrättssamordnaren. En rutin för när en referensgrupp ska inkluderas kan stärka tydligheten för ärendeprocessen.
- Förbättra samverkan med aktörer så som fritidsledare, lokal utveckling, förvaltningar, skolor, barnrättssamordnare, barnrättsspår samt andra aktörer. Det finns ett behov av samverkan med aktörer för att kunna möjliggöra att lokaler och anläggningsytor uppfyller barn och ungas behov på ett bättre sätt i närområdet. Det bör därför i detta skede också göras områdesanalyser för att förstå de lokala förutsättningarna i området för byggnationen och barn och ungas behov innan beställning av anläggning. Riktlinjer för områdesanalys och dialog med barn och unga kan förslagsvis tas fram för att få till en systematiserad process. Barnrättssamordnare är med tidigt i processerna för att kunna tolka, driva och stötta i ärenden, men där handläggare själva skriver ärendena.
- I lokalplaneringsprojekt där barnkonsekvensanalys ska uppföras ska underlag där barn och ungas preferenser om aktiviteter och utformning har hörts användas. Detta gäller exempelvis Ung livsstil, dialog med ungdomar från Ung i sommar om utomhusytor samt dialog med barn och unga om inomhusytor. Barnrättssamordnare bidrar med kunskap om annat underlag behövs för att förstå behov och förutsättningar för projektet.
- Återkoppling med de barn och unga som hörts i ett ärende är en viktig del av delaktighetsprocessen och bör beaktas.

7.2 Konsekvenser av genomförande och förslag till fortsatt arbete utifrån målgruppen 65+

Målgruppen 65+ är en prioriterad målgrupp som nämnden har relativt lite kännedom om, framförallt med hänsyn till preferenser. De undersökningar som ligger till underlag för nämndens bedömning av lokalbehovet för målgruppen har gjorts med utgångspunkt i nuvarande föreningsaktiva, och därmed inte de som inte är föreningsaktiva idag. Med bakgrund av detta är det svårt att få en heltäckande bild av konsekvenserna som lokalbehovsplanen har för målgruppen. Framgent behöver nämnden undersöka närmare vilka utmaningar och behov som målgruppen har för att öka möjligheten till en meningsfull fritid.

De undersökningar som finns visar på lokalbrist och brist på aktiviteter i vissa områden. De lokaler som planeras kan om de tilldelas tider till pensionärsföreningar komma till gagn för målgruppen, men detta ligger utanför lokalbehovsplanens handlingsutrymme.

Lokalbehovsplanen lyfter strategier för samverkan med andra nämnder för att skapa samnyttjande, genom att exempelvis samverka kring lokaler med hälsa- vård och omsorgsnämnden eller att samverka med grundskolenämnden för att kunna nyttja aulor eller matsalar för möten. Utöver detta ser nämnden också möjligheter att öppna upp exempelvis fritidsgårdar på dagtid. Detta kan ge goda effekter för möjligheten att boka lokaler i närområdet. Samverkan kring vakanta lokaler i staden är ett annat gott exempel där lokalbehovsplanen potentiellt kan gynna föreningar kopplat till målgruppen 65+, men detta beror på hur kontakten med dessa föreningar etableras från nämndens sida samt om ändamålsenliga lokaler går att hitta.

7.3 Konsekvenser av genomförande och förslag till fortsatt arbete utifrån tillgänglighet

Gruppen personer med funktionsnedsättning synliggörs och prioriteras i viss mån i lokalbehovsplanen, genom tillgänglighetsanpassning av anläggningar samt de anpassade lokalerna på stadionområdet. Vilka konsekvenser stadionområdet kommer att få kring möjligheten för målgruppen att utföra sina aktiviteter på anläggningarna blir tydligare när anläggningarnas utformning har utretts närmare.

Nämnden erbjuder relativt få mötesplatser och aktiviteter som inte är idrottsrelaterade kopplat till målgruppen, men har däremot ett samarbete med bland annat funktionsstödnämnden gällande mötesplatser. Om samarbetet fungerar väl och kan mynna ut i fler möjligheter för målgruppen att delta på mötesplatser kan lokalbehovsplanen få goda konsekvenser.

Det är samtidigt svårt att idag veta vad den breda massan av målgruppen efterfrågar, då undersökning om detta inte gjorts ännu. När den pågående Ung livsstilsundersökningen för anpassad skola genomförts får nämnden ett bra underlag att fördjupa sin analys gällande lokalbehovet för att uppnå målgruppens önskan om fritidsaktiviteter. Det som redan nu går att konstatera utifrån en av förvaltningens utredningar är att många åtgärder för att förbättra förutsättningarna för målgruppen att delta i fritidsaktiviteter ligger utanför lokalbehovsplanens handlingsutrymme, såsom ökat ledarstöd eller att ta aktiviteterna till målgruppen utanför nämndens lokaler.

7.4 Utredningar

Nedan listas de utredningar som fritidsförvaltningen avses genomföra under 2025.

- Under 2025 kommer ett projekt där rörelsefaktor som beräkningsmodell för detaljplaner att testas i framtagandet av detaljplan för områdena Jägersro.
- Utredning kring utveckling av Husiegårds IP. Utredning ska se över vilka förutsättningar som finns att utveckla idrottsplatsen i förhållande till stadsutvecklingen i Jägersro och kopplas till planer på anläggning av en ny konstgräsplan
- Kapacitetsutredning kopplat till deltagartillfällen på nämndens anläggningar. Utredningen behöver se över hur många deltagartillfällen per unik deltagare som anläggningen har kapacitet för kontra hur många unika deltagare som faktiskt använder anläggningen.
- Utifrån befintlig kartläggning av servicelokaler (omklädningsrum och förråd på befintliga idrottsplatser) ta fram en strategi för utveckling och nivå av service på respektive anläggning.
- Utredning av framtida etapp-planering på stadionområdet, med fokus på tid, placering och funktion, inklusive utveckling av inomhusytor för friidrott (Atleticum).
- Utredning om en ny bowlinghalls placering och utformning.
- Utredning av process och ansvar för förvaltningen att bistå föreningar med sök av lämpliga lokaler för sin verksamhet.